

Dīkstāves pabalstam ir nepieņemami nosacījumi, saka uzņēmēji.

→ 2. lpp.

Ministrs Juris Pūce: daži ierobežojumi tiks mazināti, bet kultūrā lieli pasākumi vasarā un, iespējams, rudens sākumā notikt nevarēsot.

→ 4. lpp.

Attālinātās mācības un bažas par eksāmeniem.

Jauno žurnālistu skola intervē 12. klases audzēkņus.

→ 5. lpp.

PAŠDARBNIKI.

Kā pašlaik klājas viņiem?

→ 8.-9. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Cena
1,20 eiro

Nr. 33
(11 564)

Piektdiena, 2020. gada 24. aprīlis

Priecājas strādāt un paēdināt

Kopš pirmdienas Kuldīgas novadā 18 brigādes katru darbdienu izvadā siltas pusdienas vairāk nekā 2260 bērniem un jauniešiem no pusotra gada līdz 12. klasei ieskaitot.

Kuldīgas Centra vidusskolas virtuvē rosās pavāre Līga Pavlovska un palīdzēja Sandra Janmeija.

Kamēr saraksts, kam maltīte pienākas, nebija paplašināts un pusdienotāju bija ap 1000, ar ēst vārīšanu galā tika V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskola, bet šonedēļ talkā nāca kolēģes no Kuldīgas Centra vidusskolas (KCV) un Turlavas pamatskolas.

Ceturtdienas rītā KCV virtuvē tiek vārīti kartupeļi, sardeles, top mērce un burkānu salāti ar redīsiem un puraviem. Porcijai klāt esot arī ābols. Virtuves vadītāja Anita Klauberga stāsta, ka darbs sācies 6.00 un turpinās līdz 16.00, bet 11.00 ēdienam jābūt gatavam, saliktam vienreizējās lietošanas traukos un kartona kastēs. Tad ik pēc desmit minūtēm nāk vedēju brigādes. A.Klauberga ieviesusi sev ērtāku kārtību:

kastes tiek liktas uz galdiem, kam piestiprinātas lapiņas ar pagastiem un iestādēm, kas maltīti izvadā, pierakstīts arī porciju skaits. Tā vedēji nedrūzmējas. Pēc tam jānomazgā trauki, jāsakopj virtuve.

Parasti te kopā ar vadītāju strādā septiņi cilvēki, bet tagad talkā nākot arī citi tehniskie darbinieki, lai laikā sagatavotu 850 porciju. Ikdienā tiek vārīts ap 700. „Pienācis laiks, kad cilvēki priecājas par iespēju iet uz darbu. Esam priecīgi arī par to, ka varam atbalsīt ģimenes, kam ēdiens vajadzīgs. Nav jau runa tikai par trūcīgajiem, bet arī tiem bērniem, kuru vecāki strādā. Citreiz viņi atnāk mājās vēlu. Vai tad bērns viens būtu paēdis siltas

pusdienas?” jautā virtuves vadītāja.

Ēdienkarti visas trīs skolas saskaņojot, bet nianses jau esot, kaut vai salātos. „Lasīju *Kurzemniekā*, ka audzēkņi bēdājas – nevarot ēst mūsu pusdienas. Mūsējie ļoti labi ēd visu, arī zupas. Ja kāds ko neēd, tad viņš arī mājās tādu ēdienu nav redzējis,” uzskata A.Klauberga.

Arī iepriekš virtuvē bijis, ko darīt: tā tīrīta un dezinficēta, iztīrīta ventilācija, pārmazgāti trauki. Nedēļu visiem bijis jāpaliek mājās, jo kādai tehniskajai darbiniecei vīrs atgriezies no ārzemēm.

Inguna Spulieniece
Alberta Dintera foto

KRĀSOTĀJA LĪGA ČIČE:

„Mani darbarīki ir kāpnes, špaktelāpstas, akrila pistoles, slīpējama aparāts, krāsu ruļļi, pindzeles.”

→ 7. lpp.

Aptiekas strādā un ievieš arī jaunus pakalpojumus.

→ 10. lpp.

→ 14. lpp.

KAS DARĀMS DĀRZOS?

Ārijas Rudlapas ieteikumi.

OTRDIEN, 28. APRĪLĪ:

- Gudniekos un Laidos pandēmijas laikā.
- Arodbiedrības un darbaņēmēji.
- Atkritumu šķirošana – aktuāla visu laiku.
- Grāmatu dizains: kvalitāte un eksperimenti.
- Skolotāji un vecāki attālinātajās mācībās.
- Konkursi prāta asināšanai.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Vai runāšana – sudrabs, klusēšana – zelts?

Alberts Dinters

Kopš Latvijā ir ārkārtējā situācija, valdības vīri un sievas ir aicinājuši sabiedrību neklusēt par to, vai kāds nav bijis ārzemēs vai saskarsmē ar kādu, kuram, iespējams, ir saslimšana Covid-19. Bet izrādās, ka visās iestādēs tā nav.

Pardomas par šo raisījās nedēļas sākumā, kad kopā ar kolēģi devāmies uz pensionātu Gudeniekos, kurā šī saslimšana konstatēta. Valsts sociālās aprūpes centra *Kurzeme* direktors Visvaldis Gūtmanis laikrakstam bija apstiprinājis Slimību profilakses un kontroles centra publiskoto informāciju, ka diviem Gudenieku filiāles darbiniekiem slimība ir konstatēta. Taču izrādās, ka paši strādājošie pilnībā par šo faktu diemžēl nebija informēti. Filiāles vadītāja visiem teikusi, ka slimā ir viena darbiniece, bet pārējie atrodas pašizolācijā.

„Sena dzīves gudrība ārkārtējā situācijā iegūst pavisam citu jēgu.”

Kāpēc? Visticamākais arguments: tik mazā pagastā pēc šādu ziņu izplatīšanās sāktos raganu medības. Diemžēl par līdzīgiem precedentiem jau ir dzirdēti. Bet vai tie novēršami ar klusēšanu, ar patiesības neizpaušanu? Nē, jo viss atkarīgs no katra cilvēka atbilstības līmeņa. Tie, kuri būs gatavi otram mest akmeni, to darīs, lai vai kāds būtu iemesls. Viņi pat nepapūlēsies noskaidrot patiesību un tā vietā ries par katru nieku. Otrs iespējams

iemesls varētu būt cilvēciska vēlme pasargāt iestādes vārdu un bailes no tā, kas notiks tālāk.

Bet! Manuprāt, svaru kausos jāizsver tas, kura rīcība nodarītu lielāku ļaunumu. Runāšana? Tā var novest pie raganu medībām, galdā var tikt nolikts kāds atlūgums, jo cilvēku bailes ir saprotamas, bet būtu daudz vieglāk sevi pasargāt no saslimšanas un citus – no neapzinātas aplipināšanas. Ja blakus atrodas mazbodīte, ko saslimušais, pats to vēl nezinot, iespējams, ir apmeklējis, labāk varētu uzzināt, kurš ar viņu bijis saskarē.

Klusēšana? Manuprāt, tā neko labu nedotu, jo rada nepamatotu risku. Tam piekrīt arī mani kolēģi. Iespējams, tā sākotnēji pasargātu no kāda darbinieka aiziešanas, iestādes vārda izskanēšanas, bet ikvienam skaidrs: kad patiesība nāks gaismā, sitiens būs vēl smagāks. Arī mēs kā darbinieki, ja kāds no kolektīva saslimtu, vēlētos to uzzināt nekavējoties, jo tā ir mūsu visu atbildība, lai tiktu ar šo sērgu galā.

Protams, var saprast arī iestādes vadību, jo šāda situācija ir jaunums – precedentu nav bijis, bet tas ir arī laiks, kad pilnveidoties un, iespējams, no kļūdām mācīties. Gribētos ticēt, ka pēc visa notikušā filiāles vadība pārdomās savu rīcību, kas varēja novest pie daudz nopietnākām sekām. Savukārt sabiedrībai gribas atgādināt, ka saslimušo statistikas ailēs var nonākt ikviens, tādēļ pirms raganu medībām jāpadomā, kā katrs justos pretējā pusē.

TRĪS PAR VIENU

Kā vērtējat valsts atbalstu uzņēmējdarbībai ārkārtējās situācijas laikā? NEPAREIZS MODELIS

1. Salvis Roga, Kurzemes biznesa inkubatora valdes priekšsēdis:

– Modelis ir slikts. Protams, jāpalīdz tiem, kuri ārējo apstākļu dēļ darbu ir zaudējuši, un jābūt mehānismam, kā palīdzēt. Bet tam jābūt vērstam uz attīstību, nevis jāizsniedz dīkstāves pabalsti un jāliek nauda melnā caurumā, kā tas tiek darīts. Nauda būtu jānodod tā, lai no tās būtu labums nākotnē, kad situācija normalizēsies. Tagad tā, kas tiek iztērēta, ir kā akā iekritusi.

Man būtu patīcis, ka tiktu piešķirti ļoti lēti vai pat bezprocentu aizdevumi, lai uzņēmumi *pārzie-*

motu, bet kaut kad tie būtu jāatdod. Tad uzņēmēji šai naudai pieteiktos ar krietni lielāku atbildību, un tā būtu pieejama arī tiem, kuriem x datumā bijis nodokļu parāds. Bet tagad pēc kādiem izdomātiem kritērijiem tiek dāvināts, un miljoni vai miljardi tiks iztērēti, bet nākotnei neko nedos. Varbūt man ir nepopulārs viedoklis, bet valsts piedāvātais modelis neliekas pareizs.

Tāda neracionāla cauruma lāpšana. Kur tā naudiņa radīsies? Tas ir aizņēmums, kas būs jānoliek atpakaļ. Tas tiks darīts no nodokļu maksātāju naudas. Un kā no uzņē-

mējiem to dabūs? Nākotnē būs jāsapelna gan ikdienas tēriņiem, gan parāda atdošanai. Būs atkal jāpalielina kāds nodoklis. Tāpēc es neuzskatu šo atbalstu par ilgtspējīgu. Ja nauda tiktu aizdota, tā atgrieztos atpakaļ tad, kad uzņēmumiem ietu labāk. Vismaz lielākā daļā.

Arī pieteikšanos vajadzēja daudz vienkāršāku. Tiek sodīti tie uzņēmumi, kuri cīnās un mēģina strādāt vismaz daļēji. Bet tad pabalsts nepienākas. Tie, kuri ļaunprātīgi vai neļāunprātīgi pasaka, ka darba nav, atbalstu saņem. Paši neesam tam pieteikušies. Kad situācija stabilizēsies, izrādīsīm interesi.

STRĀDĀ VAIRĀK NEKĀ UZ 100%

2. Edijs Ošs, Kuldīgas kokapstrādes uzņēmuma *Pallete-*

ries valdes loceklis:

– Mūsu darbību tas īpaši neietekmē, tādēļ valsts atbalsts nav nepieciešams. Strādājam uz 110 un 120 procentiem, cītīgi maksājam nodokļus. Pozitīvi ir tas, ka pievienotās vērtības nodokļa pārmaksu valsts atskaita precīzi kā pēc pulksteņa. Agrāk mēdza kavēties.

Mēs eksportējam. Eiropas daļā viss apstājies, un neviena krava uz

turieni neiet, bet tas mums ir mazs procents. Esam orientēti uz Āzijas tirgu. Februārī, kad saslimšana bija Ķīnā, mums darbība bremsējās, bet tagad visi darbu atsākuši un aizpildās arī bedrītes.

Jautājums ir par turpinājumu. Aprīlis un maijs ir ļoti aktīvs, bet par jūniju un jūliju – neziņa. Ja Eiropā un Amerikā maijā vai jūnijā pirmajā pusē tirgus atvērsies un ieies normālās slīdēs, tad lēnu garu atsāksies pozitīvs turpinājums.

Ja Ķīnas ekonomika sāks buksēt, būs grūti. Ja skatās uz biržām, negatīvi ir tas, ka degvielas un naftas biznesa iet ar mīnusa zīmi. Mēs piecājamies, ka degviela lētāka, bet jāsaprot, kas notiek, ja tā industrija strādā ar mīnusu. Daudzu valstu ekonomika uz to balstīta: Norvēģija, Krievija, Amerika. Kur valūta piesaistīta pie naftas cenām, tur ir augsti valūtas kursa riski. Šīs tendences mudina jūliju un augustu prognozēt pesimistisku.

DĪKSTĀVES PABALSTAM NEPIEŅEMAMI NOSACĪJUMI

3. Kaspars Bergmanis, Kuldīgas uzņēmējs:

– Šī atbalsta forma domāta nevis uzņēmējiem, bet darbiniekiem. Tas ir sociālais atbalsts. Nesapratni raisa tas, kāpēc valsts grib, lai neviens nestrādātu. Ja apgrozījums ir zaudēts, vajadzētu piešķirt uzņēmumam, kas sadala visiem darbiniekiem. Tāda situācijā ir loģiski, ka visus nenodarbinās uz pilnu slodzi. Uzņēmums pats var regulēt, cik kurš strādās un cik būs dīkstāvē, jo nevar dažus nodarbināt un dažus ne. Cilvēki strādā maiņās: kāds varbūt saslimst, vietā jānāk citam. Uzņēmums ir dzīvs organisms. Grūti nodrošināt darbību, ja dīkstā-

ves pabalstam ir tādi nosacījumi.

Cietusi šajā krīzē ir ēdināšana, izmitināšana, un nav runas par 30% apgrozījuma samazinājumu, bet par 90% un 99%. Mēs uzņēmumam *Hotel „Virkas muiža”* saņēmām atteikumu, jo martā attiecībā pret iepriekšējā gada martu kritums bija 28%, nevis 30%. Nevērtē, kāds bijis iepriekšējā gada marts. Pagājušajā gadā bija remonts, apgrozījums bija traumēts un nebija tāds kā vēl pirms gada. Šīgada martā pusi mēneša tas bija ļoti labs, bet otrajā pusē kritās par 90%. Tā radās situācija, ka no 30% krituma mazliet pietrūka.

Ir daudz dzirdēts par Valsts ieņēmumu dienestu: kontrolē, bauda.

Nedod Dievs, ka kāds pastrādās un kādu nodokli samaksās! Vai nu vispār ciet, vai nesaņemsiet neko. Bet atbalsta forma jāuzlabo.

Runā arī par to, ka ir augsta ēnu ekonomika, jo vidējā summa, ko izmaksāja dīkstāves pabalstos, bija 250 eiro. Tikai neviens nesaka, ka tas ir par pusi mēneša. Vajag paskatīties, kas notiks šomēnes, kad būs par pilnu. Domāju, ka būs augstāka. Viesmīlībā un ēdināšanā, kas ir cietušas, algas nav 1000 un 1500 eiro. Tās ir 500 vai 600 eiro, un par pusi mēneša, loģiski, ir 250.

Jolanta Hercenberga

FOTOKOMENTĀRS

Degvielas cenas kritušās? Tiešām? Pat zirnekļi ieradušies pārliecināties par tādu brīnumu.

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

MANUPRĀT

Kad pirksti jau rosās

Kādu laiku apzināti neklusos informāciju par Covid-19, jo tā rada daudz negatīvu emociju. Piederu pie tiem, kuriem aprīlis ir laiks, kad var sākt pievērsties dārza darbiem, ierīkot gaisadārzus, iestādīt kastēs, piemēram, košas atraitnītes. Lai gan pagaidām laiks diezgan pavēss un naktīs grādi nokrīt mīnusus, siltais laiks nav aiz kalniem. Tie, kam mazdārziņa nav, savu dobi var ierīkot arī uz balkona vai palodzes, jo pat mazā platībā var audzēt ne tikai puķes, bet arī dārzeņus un garšaugus. Kā zināms, zināšanas nāk ar pieredzi, un visi kļūdāmies. Tad ir sirdsēsti par augu, kas nīkuļo, izstīdž vai neizaug. Daudzo ierobežojumu laikā ir vairāk vaļas smelties informāciju un ieklausīties pieredzējušu speciālistu gudrībās, kas atrodamas ne vien žurnālos, bet arī dažādās interneta vietnēs.

Inta Jansone

Kurzemnieks

Kuldīga, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenā redaktore Daiga Bitiniece – 63350567,

redakcija@kurzemnieks.lv.

Žurnālisti: Daina Tāfelberga – 63350563, daina.

tafelberga@gmail.com;

Jolanta Hercenberga – 63350568, jolantah99@gmail.com;

Alberts Dinters – 63350568, alberts.dinters@kurzemnieks.lv;

Inguna Spuleniece – 63350565, inguna.spuleniece@kurzemnieks.lv;

Lāsma Reimane – 63350568, reimane.lasma@gmail.com;

Inta Jansone – 63324881, inta.jansone@kurzemnieks.lv.

Literārā redaktore Dina Porīņa – 63350568, dina.porina@kurzemnieks.lv.

Maketētājas: Laila Liepiņa – 63350568, laila.liepina@kurzemnieks.lv,

Inese Slūka – 63350563, reklama@kurzemnieks.lv.

Reklāmas nodaļa – 63324881, sludinajumi@kurzemnieks.lv.

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. nr. 1400.

Iznāk otrdienās un piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz Kurzemnieku obligāta.

Iespiests SIA Poligrāfijas grupa „Mūkusalas” Rīgā, Mūkusalas ielā 15a.

Metiens – 2987.

RUNĀ SPECIĀLISTS

Ikvienam sava atbildība

Artis Roberts, Kuldīgas komunālo pakalpojumu un Kuldīgas siltumtīklu valdes priekšsēdis:

– Abos pašvaldības uzņēmumos šis laiks tāpat kā ikvienam rit citādi. Ievērojam visus drošības noteikumus koronavīrusa izplatības dēļ. Esam pārorientējuši klientu apkalpošanu uz neklātieni – viņi ar mums sazinās pa tālruni un e-pastā. Par visu ziņojam un svarīgu informāciju publicējam mājaslapās www.kkp.lv un www.kuldigasilt.lv, kā arī feisbuka profilos.

Kuldīgas komunālajiem pakalpojumiem amatnieku tirgus organizēšana pasākumā **Lido zivis** un citi darbi ir atcelti, līdz ar to samazinājušies ienākumi. Tas liek pārvērtēt darbinieku noslogojumu, atalgojumu, kā arī līdzšinējos pakalpojumus un darbības nozares. Nākas pieņemt arī smagus lēmumus, lai šo situāciju pārdzīvotu un nodrošinātu uzņēmuma darbu. Ceru, ka līdz rudenim situācija būs normalizējusies.

Atnākot pavasarim, **Kuldīgas komunālo pakalpojumu** darbiniekiem ir darba pilnas rokas. Apstādījumos, podos un kastēs stādām puķes, tīrām apkārtni, mēslojam ziemcietes un krūmus, aprokam apdobs, mulčējam dobes un darām virkni citu darbu, lai pilsēta būtu saposāta un skaista. Greiderējam ielas. Šonedēļ esam sākuši grantēt ielas apstrādāt ar pretputes materiālu. Ielas, kuras kaisīt ar kalcija hlorīda pārslāni, izvēlētas kopā ar Kuldīgas novada pašvaldību.

Aktīva ir darbība Kuldīgas pārtikas tirgū, kurā var iegādāties arī dažādus stādus. Darbu organizējam tā, lai apmeklētājiem būtu droši iepirkties. Tomēr lūdzam iedzīvotājus būt atbildīgiem un ievērot gan divu metru distanci, gan citus drošības noteikumus, lai ierobežotu koronavīrusa izplatību.

Kuldīgas komunālie pakalpojumi grūtībās nonākušajiem komersantiem sniedz atbalstu – atbrīvo no maksas par telpu nomu vai to samazina, pamatojoties noteiktos kritērijos un nomnieka iesniegumā. To darām pēc 2. aprīļa Ministru kabineta noteikumiem **Par publiskas personas un publiskas personas kontrolētas kapitālsabiedrības mantas nomas maksas atbrīvojuma vai samazinājuma piemērošanu sakarā ar Covid-19 izplatību.**

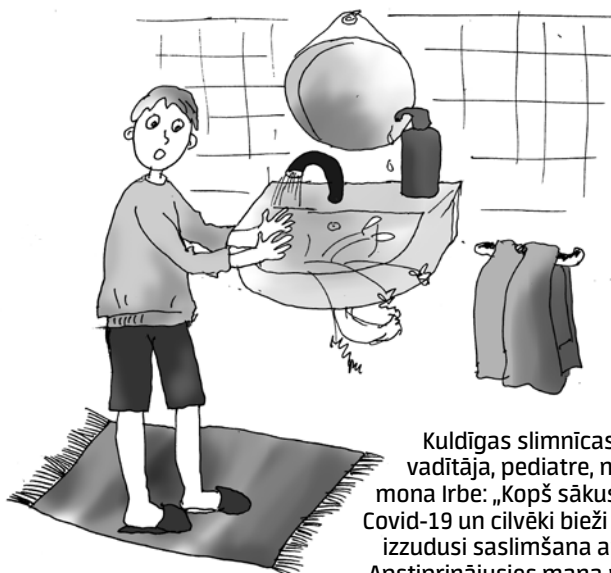
Runājot par atkritumiem, aicinu iedzīvotājus no tiem atbrīvoties atbildīgi. No tām mājāsaimniecībām, kurās ir Covid-19 slimnieki vai kuru ģimenes locekļi atrodas karantinā, atkritumi jāizmet, iesaiņoti dubultā maisā. Maskas un vienreiz lietojamie cimdi jāizmet sadzīves atkritumu konteineros.

Kļūstot arvien siltākam laikam, **Kuldīgas siltumtīklos** apkures sezona tuvojas noslēgumam. Lai arī naktīs vēl ir vēsi, tomēr jau pavisam drīz situācija mainīsies un iedzīvotāji vēlēties apkuri pārtraukt. Aicinām māju vecākos sekot līdzī temperatūras izmaiņām un par vēlmi pārtraukt apkures sezonu informēt mājas apsaimniekotāju, ja **Kuldīgas siltumtīkli** šādu lēmumu nepieņem. No zemniekiem un kokapstrādes uzņēmumiem turpinām iepirkt šķeldu, granulas un malku, lai nodrošinātu kurināmo šajā sezonā un pamazām sāktu veidot uzkrājumu nākamajai.

Aicinu šajā laikā nezaudēt cilvēcību vienam pret otru un, situācijai pielāgojoties, spēt saskatīt un izmantot jaunas iespējas, kā arī būt saskaņā ar sevi un dabu. Lai jums laba veselība!

NUMURA CITĀTS

Ineses Slūkas zīmējums

Kuldīgas slimnīcas bērnu nodaļas vadītāja, pediatre, neonatoloģe Ramona Irbe: „Kopš sākusies saslimšana Covid-19 un cilvēki bieži mazgā rokas, ir izzudusi saslimšana ar vēdera vīrusu. Apstiprinājusies mana pārlicība, ka tā ir netīro roku slimība.”

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai lauksaimniekiem vajadzīgs atbalsts Covid-19 izraisītās krīzes laikā? Kādās nozarēs?

Daiga Mellere, Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Kuldīgas biroja vadītāja:

– Kā zināms, valdība ir apstiprinājusi Zemkopības ministrijas plānu 45 miljonus piešķirt lauksaimniekiem un pārtikas ražotājiem. Subsīdijas varēs saņemt piena lopkopji, gaļas lopu un nobarojamo cūku audzētāji.

Nevietā ir pārmetumi, ka lauksaimniekus nevajag atbalstīt tāpēc, ka Covid-19 šo nozari būtiski neskarot. Var bez ierobežojuma apstrādāt laukus, audzēt lopus, slaukt pienu. Bet, ja to gaļu un pienu vairs neviens nepieņems? Gaļas lopu audzēšana un piensaimniecība ir kritiskākās nozares. Piena iepirkuma cena krīt – pagaidām lēnām, bet nav zināms, kas būs tālāk. Iepircēji un pārstrādes uzņēmumi jau sāk lauzt līgumus, tiek pagarināti atmaksas termiņi.

Tas, ka nauda piešķirta, vēl nenozīmē, ka to saņems. Galvenais nosacījums – ja nozares kopējie ieņēmumi kritīsies par 20%. Graudus var iesēt un izaudzēt. Bet, ja šobrīd nav, kur likt piena vai gaļas produkciju, var nākties likvidēt ganāmpulku. Pēc tam to nevarēs atjaunot. Protams, zemnieki strādā kā vienmēr krīzē. Laika apstākļi ir labi, lielākā daļa laukus jau būs apsējuši, notiek mēslošana. Bet atkal – nav zināms, kas notiks

ar graudiem, kurus ļoti daudz eksportējam. Jāsaprot, ka naudai vairāk jāpaliek valstī, tāpēc vairāk jāpatērē vietējā produkcija.

Rihards Valtenbergs, Skrundas saimniecības **Valti** īpašnieks:

– Manā darbā nekas nav mainījies. Tik vien, kā jābūt pašam uzmanīgam, aizbraucot uz pilsētu. Viss apsēts, bet vēl mazi gabaliņi palikuši, kur govīs izbradājušas un zālājs jāpiesēj. Kartupeļiem zeme nav īsti gata. Atbalsts vajadzīgs, jo gaļai iepirkuma cena ļoti krīt. Šobrīd neko nepārdodu – produkcija būs rudenī. Kas zina, kas tad būs. Ja jau nebūs tādi ieņēmumi, kā plānoti, audzējot ganāmpulku pie līdzšinējām cenām, tad tā būs smaga krīze un atbalsts būs vajadzīgs noteikti. Arī iekšzeme apgrozījums samazinājies: lielākais noiets par atbilstošu cenu bija restorānos, bet tagad cilvēki tur iet ļoti maz.

Ainars Guštalo, Kabiles **Novagaļu** īpašnieks:

– Tādu lielu krīzi nejutām, bet viss vēl tikai priekšā. Ietekme jūtama saimniecības attīstībā, jo pagājušajā gadā daudz investējām šķūņa pārbūvē. Ir cēlusies lopbarības cena, savukārt pienam tā samazinājusies. Tas nešķiet loģiski. Mūsu pamatnozares ir piena lopkopība

un graudkopība. Arī tā otra nav pilnīgi stabila, bet graudus var izaudzēt, nokult un kādu laiku pieturēt. Taču piens jāslauc katru dienu – mēnešiem to nevar turēt slaukšanas tvērtē. Cenu svārstības bijušas jau iepriekš. Pirms ārkārtējās situācijas cena pat mazliet paaugstinājās, bet marta vidū sāka kristies. Lielākās bažas ir par maiju. Atbalsts vajadzīgs arī lauksaimniekiem. Tikai valdība uztaisījusi lielu reklāmu, ka piešķirti miljoni. Neviens jau tos vēl nav saņēmis. Bet pārstrādes kombināti pēc šīs ziņas var atkal uzgriezt cenu. Tos un veikalus tīklus neviens nekoriģē – tiem būs peļņa. Gribešos, lai līdz ar to, ka mums, piena ražotājiem, iepirkuma cenu samazina, produkcija kļūtu lētāka arī veikalos.

Māris Getiņš, **Dambenieku** saimnieks Laidos:

– Audzējam aitas, un mums produkcijas realizācija ir sezonāla, tāpēc vēl ietekmi nejutām. Dzirdēts par atbalsta piešķiršanu ir, bet neesmu iedziļinājies. Tiksim līdz realizācijai, tad skatīsimies. Barība ir, aitas aug, tās televīziju neskatās un avīzes nelasa. Mūsu zemniekiem nav tādas problēmas, kas citās valstīs, kur lielās saimniecības izmanto viesstrādniekus. Katrā nozarē sava specifika.

Daina Tāfelberga

MUMS RAKSTA

Mazāk iekšā, vairāk ārā!

Kurzemnieks saņēmis vēstuli, kurā **kuldīdznieks** izsaka savus novērojumus uz ielas un veikalos krīzes laikā.

„Svešinieki – viens no otra pa divi metri, bet līdzās – divi cilvēki cienījamos gados cieši kopā. Tāds skats vērojams pārtikas veikalos, aptiekās, pie ārsta.

Kā būtu, ja veikali fasētos produktus tirgotu ārpusē, kur iespējams vairāk izretināties? Tagad spiežamies slēgtās telpās, lai iegādātos *slēgtus* jeb iesaiņotus produktus. *Rimi, Maxima, Elvi* – šiem veikaliem ir iespēja tirgoties ārā svaigā gaisā, tā dodot vīrusam uz pusi mazāk iespēju. Līdzīgi, bet pa savu ceļu varētu strādāt aptiekas – ja nav meklētāko zāļu, dezinfekcijas līdzekļu, masku, ārā uz tāfeles to uzraksta.

Komiski – lai sameklētu informāciju par veselības centru Liepājas ielā, jāiet cauri pastam. Veselības centra informācija un tālrunu numuri arī varētu būt uzrakstīti uz tāfeles ārā.”

LASĪTĀJS VAICĀ

Cik ilgi jāgaida?

„Marta sākumā aizpildīju ienākumu deklarāciju, lai atgūtu pārmaksātos nodokļus. Cik ilgi jāgaida, lai nauda tiktu ieskaitīta kontā?” **Kurzemniekam** jautā lasītāja.

Atbild Valsts ieņēmumu dienesta speciāliste Kristīne Augstkalne-Jaunbērziņa: „Ja nodokļu speciālistiem nerodas vajadzība gūt paskaidrojumu, piemēram, par pievienotajiem attaisnojuma dokumentiem, tad nauda par attaisnotajiem izdevumiem tāpat kā līdz šim tiek pārskaitīta trīs mēnešos pēc deklarācijas iesniegšanas.”

Inta Jansone

PĒC PUBLICĒTĀ

Līdz 30. jūnijam – pašvaldības rīkotie

Uzzinājuši, ka Kuldīgas novada domē pieņemts lēmums par kultūras un sporta pasākumu atcelšanu līdz 30. jūnijam, satraucas privātie pasākumu rīkotāji.

Kultūras nodaļas vadītāja Dace Reinkopa skaidro, ka lēmums attiecas uz pašvaldības rīkotajiem un finansētajiem pasākumiem gan pilsētā, gan pagastos. Viņa gan uzsvēra, ka uz visiem – arī privātajiem – attiecas valdības lēmumi.

Inguna Spuleniece

IEPRIECA

Paldies skolotājiem un pašvaldībai

„Parasti pašvaldību peļ, bet šoreiz saku lielu paldies par brīvpusdienām, ko saņem ne tikai skolēni, bet arī pirmsskolas bērni,” saka kuldīdznieks Edgars. Viņš audzina četrus bērnus – 2., 4. un 5. klases skolēnus, kā arī trīsgadnieku. „Brīvpusdienas ir milzu atspazs. Bērniem garšo, viņi katru dienu gaida, kad atvedīs. Turklāt man nav jāvēro, vairāk varu palīdzēt mācībās. Skolotājiem arī liels paldies. Viņi ir atsaucīgi, jebkurā laikā varam sazināties, ja kas nav skaidrs.”

Analīzes ņems visiem, kam ir simptomi

Kopš 22. aprīļa ģimenes ārsts uz valsts apmaksātām Covid-19 analīzēm var nosūtīt ikvienu pacientu, kuram ir saslimšanas simptomi: paaugstināta temperatūra, klepus, kakla sāpes, apgrūtināta elpošana.

Tiem parādotes, jāsazinās ar ģimenes ārstu, un tas analizēm pieteiks. Tad laboratorija piezvanīs pacientam un vienosies par laiku un vietu. Ja būs saslimusi visa ģimene, ārsts izvērtēs, kuram analīzes ņemt, informē Veselības ministrijas pārstāve Anna Strapcāne.

Tāpat ģimenes ārsti uz šīm analīzēm var nosūtīt visus, kuriem ir pneimonijas klīniskās pazīmes, kā arī cukura diabēta, hroniskas elpceļu, sirds asinsvadu, onkoloģiskas slimības u.tml. pacientus, ja hroniskās slimības paasinājums būs arī bez Covid-19 pazīmēm.

Vairākas grupas, piemēram, ārstniecības personas, farmaceitus un to palīgus, operatīvo dienestu darbiniekus, ziņu žurnālistus un citus, uz analīzēm var nosūtīt arī ar darba devēja norīkojumu, ja ir saslimšanas simptomi. Tāpat kā līdz šim valsts apmaksātas analīzes ņem tiem, kuriem simptomi parādās 14 dienās pēc atgriešanās Latvijā.

Lai pieteiktos, pacientiem vieglu simptomu gadījumos jāzvana pa tālruni 8303 (darbdienās no 8.00 līdz 20.00, sestdienās no 9.00 līdz 15.00, svētdienās no 9.00 līdz 12.00).

Daiga Bitiniece

Kas jāzina dzemdētājam

Pandēmijas laikā Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā jāievēro vairāki noteikumi.

Dzemdētājas aicinātas pašas uz nodaļu nedoties, bet zvanīt pa tālr. 63374009. Personāls dosies sagaidīt un pavadīs uz dzemdību telpām. Ir pārtrauktas ģimenes dzemdības – sievietei blakus nedrīkst atrasties trešā persona: vīrs, mamma, dūla u.c. Aizliegts pacientes apciemot arī pēc dzemdībām.

Ir atļauta sūtījumu nodošana, uz paņemas norādot sievietes vārdu, uzvārdu, nodaļu un palātas numuru. Sūtījumus var nodot: darbdienās no 8.00 līdz 17.00 slimnīcas reģistratūrā (2. stāvā), pēc 17.00 un brīvdienās – uzņemšanas nodaļas reģistratūrā (1. stāvā).

Dzemdētājas ar parakstu apliecina, ka nav bijušas saskarē ar inficētiem cilvēkiem, kā arī viņām nav sūdzību par veselību. Šādu apliecinājumu katru dienu paraksta arī nodaļas personāls. Dzemdības speciālisti pieņem aizsargtērpos – maskā, vienreizlietojamā uzsvārcī, brillēs un cimdos. Speciālisti masku lieto arī palātā, apraugot māmiņu un mazuli.

Ja sievietei neilgi pirms dzemdībām bijusi cieša sadzīviska saskare ar cilvēku, kurš atrodas pašizolācijā, vai ar Covid-19 pacientu un ja dzemdētāja pati atrodas pašizolācijā, aprūpe tiek nodrošināta vienvietīgā palātā un dzemdību zālē, lietojot aizsardzības līdzekļus.

Tāpat slimnīcā noteikta kārtība, kā pacientes izolācija un personāla aizsardzība notiek tad, ja dzemdētājai ir pamatotas aizdomas par Covid-19 infekciju vai tā ir jau apstiprināta un slimības gaita ir viegla. Paredzēta iespēja sievietei no citām izolēt jau no uzņemšanas brīža līdz pat dzemdībām.

Šodien pirmais koncerts tiešraidē

Kuldīgas mūziķi sadarībā ar pašvaldību un Skrundas TV no šodienas līdz 15. maijam sniegs sešus tiešraides koncertus no dažādām vecpilsētas vietām. Pirmajā jau šovakar 19.00 muzicēs grupa *Montana*.

Video tiešraides notiks arī 28. aprīlī, 1., 4., 10. un 15. maijā, un tās varēs redzēt Kuldīgas *YouTube* kanālā un pašvaldības feisbuka kontā, kā arī pēc tam turpat varēs noskatīties ierakstus.

Vēl uzstāsies Lauris Amantovs un

kapela *Lēnām pār tiltu*, ģitārists Aivars Konutis, *Kuldīgas trio* un mūzikas skolas pedagogi, Agnese Čīče un Zigurds Turss kopā ar mazajiem solistiem un *Rumbas kvartets*.

Lieli pasākumi vasarā nenotiks

Daži ārkārtējās situācijas ierobežojumi varētu tikt mazināti, bet kultūrā lieli pasākumi, tostarp Pilsētas svētki, vasarā un, iespējams, arī rudens sākumā notikt nevarēs. Savukārt novadu reformā jūtamu izmaiņu vairs nebūs.

Par to Kurzemes plānošanas reģiona attīstības padomē pašvaldību vadītāji videokonferencē diskutēja ar vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministru Juri Pūci. Viņš informēja, ka administratīvi teritoriālā reforma Saeimā izskatīta otrajā lasījumā. Tiek vērtēts vairāk nekā 360 priekšlikumu, un šajā procesā paies nedēļas trīs vai četras, bet, visticamāk, būtisku izmaiņu reformas plānā tomēr nebūs, atzina J.Pūce. Trešais lasījums Saeimā būs atkarīgs no iespējas nodrošināt sēdi.

Kurzemes pašvaldību vadītāji interesējās, ko ministrs domā par ierosinājumu Latviju iedalīt lielajās pilsētās, tostarp ar novadu vai funkcionālo teritoriju. J.Pūce norādīja, ka visas lielās pilsētas būtu jāsauc par valstspilsētām neatkarīgi no tā, vai tām ir lauku teritorija. Pašvaldībām šie apzīmējumi neko nemaina, tomēr to izlems Saeima. Jautāts, vai ir iespēja viedokli izteikt vēl pēc otrā lasījuma, ministrs atbildēja, ka pašlaik deputāti varētu diskutēt galvenokārt ar tiem, kurus skar kādas izmaiņas.

Par ārkārtējo situāciju valstī J.Pūce norādīja, ka nav zināms, cik ilgi ierobežojumi būs un kā tie mainīsies. Tiekot domāts, kā dažus mazināt, piemēram, atjaunot plānveida stacionāro ārstēšanu. Taču tādās nozarēs kā starpvalstu transports, ceļoju-

mi u.tml. ierobežojumi turpināsies, kamēr Eiropā situācija neuzlabosies. Pilnīgi slēgt kustību starp Latviju, Lietuvu un Igauniju nedrīkstētu, jo Baltijas valstīm ir vienota pārtikas apgāde.

Attīstības padomē gan tika izteikta cerība drīzumā atkal satikties klātienē. Vienlaikus izskanēja atziņa, ka videokonference ir diezgan ērts sarunu veids, jo pašvaldību vadītājiem nav jātērē laiks un transporta izdevumi, lai sapulcētos no visas Kurzemes.

Uz nākamo sēdi, kurai attālināti jānotiek maija sākumā, tiks aicināts epidemiologs, finanšu ministrs, kā arī Valsts ugunsdrošības un glābšanas dienesta pārstāvis, lai runātu par aizsarglīdzekļu iegādi.

Daina Tafelberga

Top laukums pie sporta zāles

Pie sporta zāles Kuldīgā, Virkas ielā 13, par pašvaldības budžeta naudu tiek ierīkots laukums ar 18 stāvvietām un ietve. Jau nozāģēts lielais vītols un demontēts baseins, paredzēta arī asfalta maiņa pret bruģi. Par šo vietu kā nesakārtotu domei bijušas vairākas iedzīvotāju sūdzības. Objektā strādā uzņēmums *A-Land* no Liepājas. Projekta izmaksas ir 54 000 eiro bez PVN. Sporta skolas direktors Agris Kimbors priecājas: līdzko atsāksies iespēja rīkot sacensības, pie sporta kompleksa varēs ērti piebraukt.

Liepājas uzņēmuma *A-Land* darbinieki Virkas ielā ierīko stāvlaukumu un ietvi gar sporta namu un SIA *Rumba* ēdnicu.

**Inguna Spulenicce
Lāsmas Reimanes foto**

Mežos – ugunsbīstamība

Šodien mežos sākas ugunsbīstamības periods, un ir jāievēro īpaši noteikumi, informē Valsts meža dienesta (VMD) Dienvidkurzemes virsmežzinis Indulis Sarma.

Aizliegts kurināt uguns kurus mežā un purvos, izņemot īpaši ierīkotas vietas, kurās uguns nevar izplatīties, bet tur šo vietu drīkst atstāt tikai tad, kad uguns nodzēsta un gruzdēšana pilnīgi beigusies.

Bez saskaņošanas ar VMD nav atļauts dedzināt arī ciršanas atliekas. Ne tikai mežā un purvos, bet arī uz meža ceļiem nedrīkst nomest degošus vai gruzdošus sērkokciņus, izsmēkus un citus priekšmetus. Aizliegts organizēt spridzināšanu, šaušanas nodarbības (izņemot atbilstoši ierīkotas vietas). Medībās un šaušanā nedrīkst lietot trasējošas lodes, deglodes un prapjus no viegli uzliesmojoša materiāla

un tāda, kas spēj gruzdēt.

Transportlīdzekļu vadītājiem VMD atgādina, ka ārpus ceļa drīkst izbraukt tikai tad, ja jādzēs ugunsgrēks, jāsniedz palīdzība nelaimes gadījumā, ir nopietna vajadzība meža apsaimniekošanā un inženiertīklu uzturēšanā vai avāriju novēršanā. Noteikti nedrīkst pa mežu braukt ar bojātu iekšdedzes dzinēja gāzu izplūdes sistēmu.

Daina Tafelberga

Viss jāapgūst pašmācībā

Elizabete Rublāne
(Jauno
žurnālistu skola)
Skolēnu arhīva foto

Pagājis vairāk nekā mēnesis, kopš ārkārtējās situācijas dēļ skolēniem ieviestas attālinātās mācības. Nākas pielāgoties, ar uzdoto tiekot galā mājās. Kādi ir šādu mācību plusi un mīnusi, kā plānot laiku un kādas ir izjūtas par pasaulē notiekošo, iespaidos dalās trīs 12. klases audzēkņi no Kuldīgas.

Pietrūkst klasesbiedru un skolotāju

Ance Brālīte: „Skola man ir ļoti mīļa, un žēl, ka nesatieku skolasbiedrus. Īpaši skumji apzināties, ka šis ir pēdējais gads vidusskolā.”

ANCE BRĀLĪTE, mācās Kuldīgas Centra vidusskolas 12. klasē:

– Man tas grūtības nesagādā, un es saskatu ļoti daudz plusu. Nav jāceļas tik agri, pati varu saplānot, kādu mācību priekšmetu uzdevumus pildīšu. Tiem pārsvārā dota visa nedēļa, tāpēc varu sadalīt katrai dienai līdzvērtīgi. Pirmdienā cenšos izdarīt vislielāko daļu, lai nedēļas beigās vairāk laika atpūtai. Nav pareizi sēdēt visu dienu pie mācībām, tāpēc paņemu pauzi, lai izietu pastaigā ar suni, pagatavotu ēst vai paskatītos filmu.

Sākotnēji šķita, ka tiek uzdots daudz vairāk. Vēlāk sapratu, ka tā liekas, jo visa teorija, ko stāstīja skolotājs, tagad jāapgūst pašmācības ceļā. Lielākā daļa uzdevumu izpildāma pie datora, atsevišķos gadījumos no grāmatām. Pēc tam jāieraksta kladē

un nofotografēti jāiesūta e-klasē skolotājam. Visvairāk patīk tie, kas ir no grāmatām, taču saprotu skolotājus, jo internetā uzdevumu klāsts ir plašāks.

Mācības skolā un mājās ir divas dažādas lietas. Mājās ir klusums un vieglāk koncentrēties, taču skolā varu pajautāt klasesbiedriem vai palīdzēt ar padomu. Man patīk būt ar cilvēkiem, un skolā uztvert vielu ir vieglāk. Skolotāji prot izstāstīt ar piemēriem no dzīves, sniedz padomus. Tā ļoti pietrūkst. Ja būtu iespēja skolu pabeigt tālmācībā, es to noteikti neizvēlētos.

Situācija ar jauno koronavīrusu ir ļoti nopietna, un diemžēl nākas tai pielāgoties visādos veidos. Katru dienu sekoju līdzi, kāds ir saslimušo skaits, kur tie konstatēti, cik smagi ir gadījumi. Lasu informāciju *Spkc.gov.lv*,

skatos ziņas Latvijas Televīzijā. Manuprāt, tie ir visuzticamākie avoti. Lai noskaidrotu datus par saslimstību pasaulē, izmantoju *Worldometers.info*.

„Skolotāji prot izstāstīt ar piemēriem no dzīves, sniedz padomus. Tā ļoti pietrūkst.”

Ir svarīgi arī ģimenē to pārrunāt un ievērot drošību. Mana ģimene no mājas iziet mazāk. Pārtiku pārkam vairāk, lai pietiek ilgākam laikam. Bieži mazgājam rokas, lietojam dezinfekcijas līdzekļus. Cenšamies lieki nepiešķirties virsmām, īpaši veikalos. Es vairs tik bieži netiekos ar

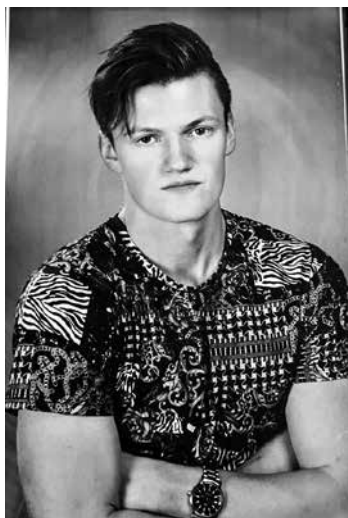
draugiem, taču, ja ir vajadzība, tad tikai ar vienu, ievērojot divu metru distanci. Visticamāk, daudzi jaunieši ierobežojumus neuztver nopietni, gan sevi, gan citus pakļaujot riskam saslimt. Bet tie jāievēro, ja gribam, lai valsts ātrāk tiek vaļā no šī vīrusa. Vienīgais, kas nav īsti saprotams, ir repatriācijas reisi. Tieši ar tiem ir lielāka iespēja, ka vīruss tiek ievests un izplatīsies vēl vairāk. Tad kāpēc vajadzēja slēgt satiksmi, ja robežas tomēr var šķērsot? Cilvēki vairāk uzmanības pievērsīs roku higiēnai, un tas ir liels pluss, taču mīnuss – tiks ietekmēta ekonomika.

Mani satrauc mācību gada noslēgums, eksāmenu izmaiņas un iestāšanās augstskolās, ja šī situācija tiks pagarināta vēl ilgāk. Ir nedrošība un neziņa par nākotni.

Jābūt vēlmei un gribasspēkam

PAULS PUJĀTS, mācās V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas 12. klasē:

– Attālinātās mācības būtībā atšķiras tikai ar darba apstākļiem. Rodas iespaids, ka darāmā ir ļoti daudz, bet patiesībā skolā viss tiek darīts pats par sevi un tu nepamani, cik paveikts, taču mājās, ērtos un mierīgos apstākļos, liekas daudz. Man šīs mācību veids nesagādā pārāk lielas grūtības, taču dažreiz grūti saņemties un sākt. Tas ir labs veids, kā sagatavoties augstskolas ritmam, taču reizē tik pēkšņa izglītības sistēmas maiņa var ietekmēt tos, kam šogad jāliek eksāmeni.

Pauls Pujāts: „Visgrūtāk ar ierobežojumu ievērot jauniešiem, jo tie ir visaktīvākie. Daudzi šo situāciju uztver kā brīvlaiku un atpūtu, bet tā vīruss var izplatīties daudz straujāk.”

šanu, improvizāciju un viedokļa paušanu. Laiku mācībām īpaši nepļānoju. Viss notiek pēc izjūtām, protams, ievērojot termiņu. Daudzi sūdzas, ka laika nepietiek, taču es uzskatu, ka ir pietiekami. Viss atkarīgs no vēlmes darīt un gribasspēka. Nevar noliegt, ka skolā process ir efektīvāks, bet nesūdzos, jo esam komforta zonā un varam maksimāli izpausties. Šogad jābeidz vidusskola, bet es pēc skolas pārāk neilgojos un daudz nedomāju par eksāmeņiem vai izlaidumu. Kā būs, tā būs.

Sākumā, kad vīruss sasniedza

Latviju, visi jaunieši likās pārsteidzoši. Tagad, katru rītu pieceļoties, vienīgā aktualitāte visiem liekas noskaidrot jauno skaitli ar inficētajiem. Es vairs tik bieži tam līdzi nesekoju, jo to nākas uzzināt jebkurā gadījumā – vai nu nejausi internetā, vai no ģimenes. Ziņas un raidījumus televīzijā neskatos. Kurš avots uzticamāks, man nav ne jausmas, jo visi raksta un stāsta vienu un to pašu. Par situāciju zinu tieši tikpat daudz, cik pārējie.

Cerams, ka respektēsim viens otru, ievērosim drošību un spēsim vīrusu pieveikt. Mēs ar ģimeni drošības pasākumus ievērojam, tas nesagādā lielas grūtības, jo dzīvojam ārpus pilsētas. Manuprāt, ierobežojumi ir pamatoti. Visgrūtāk ar to ievērošanu veicas jauniešiem. Daudzi, kuru skaitā biju arī es, vēl nesen nelielos baros spēlējām futbolu un basketbolu. Tagad esmu sapratis, ka to vairs nedrīkst pat mazā skaitā. Kārdinājums ir liels, bet apņēmībai vērst visu par labu jābūt vēl lielākai.

Pašlaik vēl daudz neskaidrību, kāda būs nākotne. Šķiet, ka viss ir savā ziņā apstājies, un tas rada bažas, vai neradīsies sarežģījumi ar iestāšanos plānotajā augstskolā. Pozitīvā ziņa – šī situācija iemācīs būt piesardzīgākiem un vairāk rūpēties par veselību.

Saglabāt pozitīvu prātu

KITIJA JANSONE, mācās Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas 12. klasē:

– Man sokas labi. Par plusu uzskatu to, ka darbus varu pildīt savā komforta zonā, taču mīnuss ir tas, ka dažbrīd grūti jauno vielu izprast bez skolotāja palīdzības. Darba apjoms īsti nav mainījies. Lielākā daļa uzdevumu jāizpilda pie datora, kāds arī no grāmatas, citi – svaigā gaisā vai kā citādi radoši. Tie man patīk vislabāk, jo ilgi nosēdēt pie datora ekrāna

Kitija Jansone: „Esmu sapratusi, ka man labāk patīk mācīties mājās, lai gan skolā vieglāk koncentrēties. Mājās kaut kas var novērst uzmanību, un jābūt lielam gribasspēkam, lai sevi piespiestu visu laiku izpildīt.”

„Visa informācija jāatrod un jāanalizē pašai. Tas ir noderīgi, jo tā var vieglāk iegaumēt.”

ir grūti. Darbi nav sarežģīti, taču izpilde prasa daudz ilgāku laiku, jo visa informācija jāatrod un jāanalizē pašai. Tas ir noderīgi, jo tā var vieglāk iegaumēt. Par jauno koronavīrusu visai daudz nezinu, tikai to, ka tas līdzīgs gripai. Ja vajag informāciju, meklēju sociālajos tīklos, jo ziņu portāliem neuzticos. Pašlaik vissvarīgāk ir ievērot drošības pasākumus. To daru arī es un mana ģimene. Maz apmeklējam publiskas vietas, uz veikalu dodamies tikai tad, kad vajag. Daudz mazgājam rokas un cenšamies uzņemt vitamīnus. Si-

tuācija ir nopietna, un to pierāda gan saslimušo, gan mirušo skaits. Ja cilvēki valsts norādījumus ievēros, vīrusa izplatību izdosies ierobežot. Daudzi jaunieši joprojām to uztver kā joku, un tas ir skumji, jo ar tādu attieksmi tie apdraud apkārtējos.

Svarīgi saglabāt mieru un pozitīvu prātu, jo panikas celšana par labu nenāks. Man šogad jābeidz 12. klase, taču es īsti nesatraucos, jo domāju, ka viss beigsies labi. Manuprāt, pēc pandēmijas cilvēki daudz vairāk domās par higiēnu, veselību un vairāk rūpēsies par dabu.

„Vēl nesen nelielos baros spēlējām futbolu un basketbolu. Kārdinājums ir liels, bet apņēmībai vērst visu par labu jābūt vēl lielākai.”

Domāt par mācībām mājās nav patīkami, taču ir arī priekšrocības. Varam izmantot internetu, jo puse darbu tāpat jāpilda pie datora un arī tā puse, kas nav, neliedz to izmantot. Visvairāk noder tie uzdevumi, kas saistās ar katra nākotnes plāniem. Man patīk tie priekšmeti, kuros var izcelties ar brīvu domā-

Vairāk laika izaugsmei

Skrundas luteriskā draudze nav liela, kā tas tagad visbiežāk ir mazpilsētās. To vada Saldus medicīnas centra valdes priekšsēde Nellija Kleinberga – bijusi kultūras darbiniece, novada pašvaldības vadītāja un 12. Saeimas deputāte.

LITERATŪRA, KAS NOMIERINA PRĀTU

Būdama sabiedriski aktīva, viņa tagad izjūt piespiedu izolāciju un publisku pasākumu, tostarp kultūras notikumu un dievkalpojumu, trūkumu. Vienlaikus uzskata, ka garīgā dzīve tāpēc neapstājas un – gluži otrādi – tai var veltīt vairāk laika.

„Bijām pieraduši pie straujas kultūras dzīves,” atzīst N.Kleinberga. „Ne visi, tomēr liela daļa sabiedrības. Tagad sākam novērtēt, cik tas vajadzīgs. Domājam, kā ar to sadzīvot. Sekoju līdzīgi virtuālajiem kultūras notikumiem, lai gan tas nav mīļākais skatīšanās veids.

Tagad prieku esmu atradusi grāmatās. Bija sakrājušies kaudzīte, ko pat atšķirt iepriekš nebija laika. Kultūras dzīves trūkumu kompensēju ar lasīšanu, turklāt tā ir vairāk garīgā literatūra, kas nomierina prātu. Tā ir lieliska iespēja darboties ar pašas izaugsmi. Ar lielu aizrautību lasu grāmatas *Sensejs no Šambalas* pirmo daļu. Man tā ir atklāsme.

Manuprāt, šis laiks daudziem ir svētīgs ar to, ka var vairāk pievērsties pašizglītošanai. Arī skolēniem. Jā, viņi noslogoti ar attālināto mācīšanos, tomēr tāds veids liek vairāk lasīt, censties, iepazīt rakstīto vārdu, būt patstāvīgākiem, ne tikai klausīties, ko skolotājs runā.

Varam priecāties, ka mums nav liels skaits ar Covid-19 saslimušo. Un tas tāpēc, ka esam inteligenta sabiedrība, lielākoties arī likumpaklausīgi. Ir jāpieņem, ka vismaz šovasar nebūs lielu pasākumu. Toties vairāk būs laika darbiem dārzā un ģimenei.”

SAJUST TICĪBAS SPĒKU

Par dievkalpojumiem runājot, N.Kleinberga atzīst, ka tie gan cilvēkiem ļoti vajadzīgi, jo dod garīgo spēku un izturību. Skrundas draudze virtuālajā vidē nedarbojas. Pēc Nellijas domām, baznīcēni alkst pēc klātienē, jo dievnamā vislabāk var sajust ticības spēku. „Iznākot no dievkalpojuma, man

vienmēr bijusi neapprakstāma sajūta – to dod jau pati baznīcas telpa. Un tāda man rodas visās baznīcās, kurās esmu bijusi. Esmu daudz ceļojusi un vienmēr ieeju dievnamā tajā valstī, uz kuru aizbraucu, vienalga, vai tas ir katoļu, luterāņu vai citas konfesijas. Baznīcai ir arī mākslas, arhitektūras vērtība, bet vispirms – garīgais spēks. Kad tika paziņots par ierobežojumiem, svētdienā aizgāju uz savu baznīcu, kaut dievkalpojums bija atcelts. Bijām kādi pieci cilvēki. Ērģelnieks Jānis Āboliņš vienkārši apsēdās un sāka spēlēt. Neviens to viņam netika lūdzis. Man tas bija tāds svētbūris un spilgti emocionāls kultūras pasākums vienlaikus! Saprātām, ka baznīca jāaizslēdz, bet mēs to būsim izdarījuši ļoti skaisti un svinīgi, nevis tikai aizlikuši durvīm atslēgu priekšā. Tāds brīdis nekur nepazudīs. Man gribētos, lai pēc iespējas ātrāk baznīcas ir atveltas, un gan jau tas notiks.”

Daina Tāfelberga
Nellijas Kleinbergas arhīva foto

„Man šis laiks šķiet interesants un svētīgs. Trūkst kultūras pasākumu un dievkalpojumu, toties var vairāk laika veltīt garīgajai attīstībai,” atzīst Skrundas luterāņu draudzes priekšniece Nellija Kleinberga.

Pašizolācijas stāsts Ilga ceļš uz mājām

Kuldīgas mākslas un radošās telpas M22 izveidotāji Ieva Vītola-Lindkvista un Ole Lindkvists no Spānijas caur Dāniju, Zviedriju, Somiju un Igauniju Latvijā atgriezās 27. martā. Ieva atzīst, ka izjūtas bijušas spocīgas, pat tagad nejutot stabilitātes pamatu zem kājām, lai pievērstos mākslai, toties jūtos laimīgi, ka beidzot tikuši mājās.

SKAIDRS, KA JĀMŪK

„Dānijā bijām kopš 17. marta. Uz turieni lidojām no Spānijas, kurp devāmies vēl pirms tam, kad viss bija sācies. Latvijā vairs nevarējām atgriezties, bet sapratām, ka no Spānijas jāmeklē projām, cik ātri vien var. Vienīgā iespēja – tikt uz Kopenhāgenu. To izmantojām, bet uz Rīgu atkal nekādi aizbraukt nevarēja. Izjūtas nepatīkamas, diezgan trausmainas.

Lai gan Ole ir dānis, mums tur nav nekādu īpašumu. Draugi atļāva palikt savā darbnīcā. Protams, tas ir labāk nekā svešā zemē nezināt, kur likties.

Bijām vasaras drēbēs. Oles drauga sieva iedeva mēteļi, palīdzēja arī citādi. Katastrofālā situācijā bijām nevis praktiski, bet morāli gan: katru dienu skatījāmies Ārlietu ministrijas mājaslapā, vai un no kurienes būs kāds repatriācijas lidojums. Parādījās, ka no Londonas, Amsterdamas un Frankfurtas. Nemaz nav tik vienkārši no Kopenhāgenas uz tām vietām tikt, lai viss sapsētu. Biļešu cenas vispār ārpriekšas! Bet tajā brīdī šķita: vienalga, ko tas maksā, jātiek mājās. Jo ir neiespējami vairākus mēnešus palikt svešā zemē, kur tev nekā nav. Mums ļoti paveicās, ka piezvanīja no Latvijas vēstniecības Dānijā. Pirms tam pati zvanīju visur, kur tik varēju iedomāties. Mums ieteica lidot uz Helsinkiem, jo no turienes vēl gāja prāmji uz Tallinu. Savukārt cauri Igaunijai drīkstēja vēl izbraukt īrētā mašīnā.”

Ieva uzsver: „Savu pieredzi esam guvuši. Bija diezgan spocīgi iet cauri tukšajām lidostām. Kopenhāgenas lidostā bija daži cilvēki. Lielajā lidmašīnā uz Stokholmu bijām seši.”

„Bija garš ceļojums: no Kopenhāgenas lidojums uz Stokholmu, tad uz Helsinkiem, ar prāmi brauciens uz Tallinu un ar mašīnu uz Rīgu. Bet svarīgākais šķita būt mājās.”

IELAS KĻŪST TUKŠAS

Kamēr Lindkvisti atradās Spānijā, vīruss vēl tā neplosījās. Ieva stāsta: „Mēs ar cilvēkiem personiski netikāmies. Bijām Malagā. Andalūzijā vēl nebija augstu skaitļu, bet vienalga parādījās policijas mašīnas ielās, ziņojot, ka jāiet mājās. Veikalos distance, maskas, cimdi. To varēja redzēt, ka ielas kļuva tukšas momentā. Cilvēki reaģēja un respektēja. Cik izgāja, tik uz veikalu. Mēs arī gājām, pa kluso vēl uz parciņu, lai ielpotu svaigu gaisu. Bet izjūtas sirreālas.

Dānijā viss notika relaksētāk. Dāņi vairāk palāvās uz to, ka cilvēki uz savu atbildību sapratīs situāciju. Tur nebija policijas uz katra stūra. Spānijā policijas mašīnas tiešām braukāja nepārtraukti, liekot tīri fiziski sajūst, ka jāpaliek mājās. Bet arī dāņi ievēro noteikumus.

Oles draugi iedeva vietu, kur palikt, nesatiekot citus. Sazinājāmies pa telefonu, dažkārt mums kaut ko atveda. Ļoti paveicās, ka bija šādi cilvēki.”

NEIELAIST BAILES

Nu jau Lindkvisti mājās ir ilgāk par divām nedēļām, ko pavadījuši pašizolācijā. „Salīdzinot šķiet, ka cilvēki Latvijā noteikumus ievēro. Viss ir mierīgi, paniku te nejutu. Panika ir nepatīkama – tā iedzen bailes, bet bailes nekādā gadījumā nepalīdzēs. Pietiek jau ar satraukumu, kā viss attīstīsies, kā beigsies.

Mūsu ikdienu arī mājās ir stipri mainījusies – divas nedēļas pašizolācijā un tik, cik iziet svaigā gaisā pagalmā. Ir brīdis, kad jūti, ka cilvēciskā kontakta pietrūkst. Sazināšanās zūmā (mobilajā lietotnē Zoom – red.) ir laba un patīkama, bet trūkst īstas satikšanās. Nevar noliegt, ka ir vairāk laika radošām izpausmēm, bet ir bijis gana trausmaini un stressains laiks, tādēļ nav vēl aizvien sajūtas, ka varētu pastrādāt. Vismaz es neesmu varējusi sevi novilkt pie zemes. Nedaudz vēl jūtu, ka kaut kur nereaļi karājos,” Ieva iesmejas.

Inguna Spuleniece

Izaudzēs sev pārtiku

Vairāk nekā 60 mājsaimniecību Kuldīgā un Skrundā ar Borisa un Ināras Teterevu fonda atbalstu un vietējo biedrību palīdzību saņems sēklas, stādus, darbarīkus un mēslojumu, kā arī padomus dārzkopībā, lai dzīves apstākļus sev uzlabotu.

Arī šogad fonds bija izsludinājis projektu konkursu programmā *Pats savam galdam*, un atbalstu ieguva 12 bezpeļņas organizācijas. Kurzemnieki bijuši čaklākie, jo atbalstīti pieci projekti, tostarp trīs no mūsdienu. Lai arī ir ārkārtējā situācija, stādus un piederumus gan trūcīgo ģimeņu piemājas dārzu ierīkošanai, gan pašu dārzu apstādīšanai. Tagad būs konsultācijas, kā iedestīto pareizi kopt, bet rudenī – kā ražu uzglabāt ziemei un konservēt.

Skrundas biedrība *Mini SD* šajā programmā piedalās jau kopš tās sākuma. Valdes priekšsēde Anda Vītola stāsta, ka tiek iesaistītas dažādas ģimenes, jo mērķis nav tikai audzēt pārtiku trūcīgajiem. „Mums jau par tradīciju kļuvis aicināt tos iedzīvotājus, kuri vēlas un spēj savā mazdārzā saimniekot, savām rokām izaudzēt to, ko ziemā likt uz galda saimei. Tā viņi var lepoties par savu paveikto. Un arī citiem tas ir aicinājums līdzdarboties, būt atbildīgiem par savu vietu un tuvāko apkārtni.”

Projektā iesaistījušās 15 ģimenes. Jau iepriekšējos gados dažādās vietās Skrundā ierīkotas t.s. mobilās dobes, par kurām rūpējas bērni un jaunieši, arī ar invaliditāti. Šogad jaunums būs netradicionāla siltumnīca veselības un sociālās aprūpes centra un sociālā dienesta pagalmā.

Tajā ēdamie augi tiks stādīti podos, lai parādītu, ka var augt visur, kaut uz asfalta pilsētas centrā, piebilst A.Vītola. Ierobežojumi Covid-19 dēļ netraucēsot. Katra ģimene izvēlējusies, ko darīs, un atbilstoši tam no vietējiem zemniekiem un uzņēmējiem tiek iegādāts un sagatavots sēklu, stādu un inventāra komplekts.

Otra skrundenieku biedrība – *Ventas krasti* – palīdzēs 33 ģimenēm Skrundas, Nīkrāces, Rudbāržu un Raņķu pagastā. To vidū ir daudz bērnu ģimenes, trūcīgi ļaudis, kā arī cilvēki ar invaliditāti. Viņi saņems sēklas un stādus, darbarīkus, plēvi un minerālmēslos, mācīsies no jauna vai arī pilnveidos prasmes, kā izaudzēt dārzeņus pašpatēriņam, konservēt tos un citādi uzglabāt. Tas būs atbalsts ne tikai šeit dzīvojošajiem, bet arī viņu atvasēm, jo daudzi mācās ārpus novada.

Kuldīgas senioru skola šajā programmā piedalās pirmoreiz. Atbalstīts tiks vairāk nekā 15 mājsaimniecību. „Apjautājāmies, kas vajadzīgs, esam iepirkuši stādus, sēklas, arī sīksīpoliņus, kartupeļus,” stāsta skolas vadītāja Ruta Orlova. „Arī darbarīkus gādājam. Pamatskolā mums ierādīta atsevišķa telpa, ir iegādāti dezinfekcijas līdzekļi, un tiks ievēroti visi drošības pasākumi, lai seniori varētu saņemt to, kas katram dārzā apstrādei un pārtikai vajadzīgs.”

Latvijā šādu atbalstu saņems ap 250 mājsaimniecību – Borisa un Ināras Teterevu fonds tam piešķir 18 220 eiro. Dārzkopībā tiks iesaistīts vismaz 800 iedzīvotāju 17 novados.

Daina Tāfelberga

„Ieej tukšā telpā un uztaisi tā, ka prieks!”

Kuldīdzniece LĪGA ČIČE par krāsotāju nostrādājusi 16 gadus. Pirmais objekts šajā arodā bijusi Kuldīgas slimnīca. Pēc tam strādāts daudzviet visā Latvijā.

Kad izdomājāt, ka kļūsi par krāsotāju?

Jaunībā strādāju Kuldīgas pieņotavā par pārdevēju, arī picērijā. Tolaik, kāds darbs bija, tādu darījām. Vienā brīdī nolēmu, ka dzīvē kaut kas jāmaina. Gribējās brīvas arī sestdienas un svētdienas, bet veikalos tas nebija iespējams. Kaut kā sanāca, ka maiņa bija diezgan krasa.

Vai bija jāiet mācīties?

Pieteicos firmā *Celtnē*. Pirmajā dienā sāku mācīties. Visu apguvu darba gaitā. Pieredzējušās krāsotājas apmācīja. Kuldīgā ir vismaz astoņas dāmas, kas dara šo darbu. Visām, cik zinu, sākums ir bijis *Celtnē*. Tikai dažas slimības dēļ vairs nestrādā – mugura sāp, rokas netur. Ir arī putekļi, kad pirms krāsošanas jāslīpē, bet uzlieku respiratoru, un nekādas vainas. Mēs jau pirms vīrusa strādājām cimdos un ar *uzpurni*. (Smejas.) Piemēram, kad jālīmē stikla šķiedras tapetes.

Manā mācekles laikā laba kolēģīte Anita Kazakova vakaros ņēma līdzi uz haltūrām – tur arī ļoti daudz iemācījies. Arī tagad, ja vajag padomu, prasu Anitai.

Vai laika gaitā mainījušies materiāli, metodes?

Jaunumi visu laiku nāk klāt. Mani tas ļoti interesē. Esmu marmorizējusi, dekoratīvas sienas no rotbanta taisījusi, ar trafaretu zīmējusi. Cilvēkiem patīk. Sākumā domā, ka tapete. Vienam uztaisa, citiem arī vajag.

Vai darba pietiek?

Šobrīd ir vairāk, nekā var izdarīt. Man ir savs mikrouzņēmums – strādāju viena, slēdzu līgumus ar firmām un privātajiem. Arī citas meitenes grib strādāt pa vienai, bet gadās, ka lielākos objektos viena otru aicinām palīgā. Man bija Liepājā jākrāso skola – tur aicināju talkā.

Vai tad viens cilvēks var pielīmēt tapetes?

Metrīgo tapeti trīs metru augstumā – mierīgi. Bieži pasūtītāji brīnās, kā to var. Grūtāk tad, kad raksts jāsalāgo. Nianses ir tik sīkas, ka grūti saskatīt. Īpaši neesmu mācījies, bet man patīk arī restaurēt. Piemēram, Snēpeles muižā atjaunoju griestus, kad parādījās ļoti skaisti zīmējumi. Tur, cik piešķir naudu, tik pa telpai atjauno. Kad būs nauda, grib nokasīt virskārtu, lai izceltu arī citus zīmējumus. Ceru, ka varēsim tos senos rakstus saglabāt.

Vai pati arī esat zīmējusi kādus rakstus?

Lai strādātu par krāsotāju, jābūt:

- gribai mācīties;
- mīlestībai uz darbu, jo, strādājot naudas dēļ vien, rezultāta nebūs;
- jāmāk saskatīt kļūdas un pašam tās izlabot;
- jāmāk pamanīt vissīkākās nianses, jābūt ļoti akurātam, tādēļ sievietēm dažkārt šis arods padodas labāk.

Krāsotāja Līga Čiče: „Šis ir darbs, kas jāmīl. Jā, rokas netiras, bet, kad viss izdarīts, tad par paveikto dubults prieks.”

Esmu strādājusi ar gataviem trafaretiem. Ginekoloģei Veldrumai taisīju ārsta praksē rakstus uz sienām, arī bijusi kafējnīca *Makkabi* bija mans darbs – visas kolonnas restaurēju ar mazītiņām pindzelītēm. Aldra Zalkovska īpašumos Liepājas ielā visus dzīvokļus un veikalus esmu krāsojusi. Trafaretus var pasūtīt, bet dažkārt ir nācijas arī pašai zīmēt un izgriezt. Vislabākā sajūta ir tad, kad ieej tukšā telpā un uztaisi tā, ka pašai prieks un vēl citi priecājas. Tad ir dubults prieks.

Man patīk strādāt ar dizaineriem, arhitektiem. Viņi izdomā kaut ko tādu, ko pati savu mūžu nebūtu iedomājusies. Protams, gadās, ka pasūtītājs prasa tādu krāsu salikumu, kas manai gaurmei neatbilst. Ja cilvēkam patīk, lai ir! Ko tad man tur teikt!

Kuldīga ir sena pilsēta. Dzīvokļi noteikti ir dažādi.

Ai, gadās, ka remonts nav bijis no padomju laikiem! Ja māc, tad uztaisīt smuki var visu. Savu laiku prasa sagatavošana, un viss atkarīgs no tā, kādu krāsu kārtas

ir apakšā.

Vai pārsvarā strādājat privātajiem?

Nē. Ir arī pašvaldības un valsts pasūtījumi. Skrundā visu pagājušo vasaru krāsoju bērnu dārzu. Tagad atkal Skrundā būs objekts. Esmu strādājusi arī Slīteres bākā. Jābraukā, bet man braukt patīk. Man ir džips. Tas ir gan tāpēc, lai var izbraukt visādus ceļus, gan tāpēc, ka darbarīki vienmēr līdzi: pa vidu ir kāpnes, tad viss pārējais. Protams, mašīnā ir nekārtība, reizēm izkrāmēju visu garāžā, bet objektā ievajagas to un to – pēc trim dienām, nākamajā dienā. Krāmēju atpakaļ mašīnā. Mani darbarīki ir kāpnes, špaktellāpstas, akrila pistoles, slīpējamais aparāts, krāsu ruļļi, pindzeles. Ja tā visa nav, šo darbu darīt nevar. Pērku kvalitatīvas pindzeles un špaktellāpstas – tādas, ka objektu var pabeigt, bet tās vēl aizvien ir labas. Tāpēc jau maksā 25 eiro gabalā. Ar lētajām par pāris latiem pastrādāt nevar. Tie, kas nav profesionāļi, tādas var izmantot – ne viņi tos kopj, nekā.

Līga Čiče iesaka:

- gludas sienas tik ātri neapnik, tām var gan dažādus rakstus uzlikt, gan pielāgot gleznas un citus dekorus;
- kad no krāsu paletes izvēlas toni, jāatceras, ka uz sienas tas izskatīsies par vienu toni tumšāks un intensīvāks. Var nopirkt litru krāsas, uzkrāsot uz sienas paraugu, paskatīties, vai patīk un izskatās atbilstoši konkrētajai istabai.

Līga Čiče nofotografējusi, cik skaisti zīmējumi atklājušies uz Snēpeles muižas griestiem. Ļoti gribot tos visus atjaunot.

Vai jūs ieteiktu jauniešiem izvēlēties krāsotāja amatu?

Jaunajiem ir dažādas prasības. Ir bijis tā, ka man piesakās par mācekli. Gaidu nedēļu, bet tā arī neatnāk. Kad meklēju, atbild, ka laikam jau nebūs. Bija man māceklis: krāso, paskatās pulkstenī – pusdienlaiks. Nosviež rulli un iet projām. Krāsa kalst. Kā tu pēc tam strādāsi? Bet viņam vienalga! Gadās, ka pirmajā dienā jau avansu paprasa – knapi pa durvīm ienācis. (Smejas.) Ir tādi, kas domā nākt, bet, kad sāku stāstīt, kas jādara, vairs arī negrib. Kurš gribēs putekļus rīt vai pēc darba būt ar tā sakrāsotām rokām, ka nezini, kur tās likt? Tagad jau visas krāsas var nomazgāt ar ziepītēm, trauku mazgājamo līdzekli un aso birstīti. Bet manu ādu tas neietekmē, arī nagi kļūvuši izturīgāki. (Smejas.)

Kādi ir lielākie mīnusi jūsu darbā?

Kad jāslīpē ar roku, ir lieli putekļi. Tad no darba uzreiz mašīnā un uz mājām dušā. Ja telpa ir liela, slīpēju ar slīpmašīnu un putekļus savācu ar speciālu putekļu sūcēju, bet šaurās telpās ar slīpu jumtu tas nav iespējams. Bet citādi – tagad materiāli nav tik indīgi, lai ļoti bojātu veselību.

Vai telpā ar profesionālu aci vērtējat, kā meistars tur strādājis?

Tas ir pirmais – ieejot kādā dzīvoklī, iestādē, kafējnīcā, acis uzreiz ir uz riņķi un pamana kļūdiņas. Tas nekas, ka pašai arī gadās, bet citu jau pamana vairāk. Gadās, ka objektā citi kaut ko sākuši, bet pasūtītājs zvana man un lūdz izlabot. Ieeju, saķeru galvu! Jautāju, kādēļ vispār to cilvēku ņēma. Esot teicis, ka visu mākot.

Ko krāsotājs tik ļoti var sabojāt?

Nepareizi aiztaisīt šuves, pie-

mēram. Jāmāk izdarīt tā, lai uz krāsotas sienas neviena šuve nav redzama. Citi nemāk stūrēšos darīt pareizi, nemāk akrilu iepūst, cits špaktelē tādām kārtām, ka to arī neatnāk. Kad meklēju, atbild, ka laikam jau nebūs. Bija man māceklis: krāso, paskatās pulkstenī – pusdienlaiks. Nosviež rulli un iet projām. Krāsa kalst. Kā tu pēc tam strādāsi? Bet viņam vienalga! Gadās, ka pirmajā dienā jau avansu paprasa – knapi pa durvīm ienācis. (Smejas.) Ir tādi, kas domā nākt, bet, kad sāku stāstīt, kas jādara, vairs arī negrib. Kurš gribēs putekļus rīt vai pēc darba būt ar tā sakrāsotām rokām, ka nezini, kur tās likt? Tagad jau visas krāsas var nomazgāt ar ziepītēm, trauku mazgājamo līdzekli un aso birstīti. Bet manu ādu tas neietekmē, arī nagi kļūvuši izturīgāki. (Smejas.)

Kā atpūšaties pēc darba?

Dzīvoju savā mājiņā *Rumbiņas* dārziņos. Vasarā paņemos dārzā, bet ziemā iznāk sēdēt iekšā. Dārziņos dzīvo daudzi, ir ļabi kaimiņi. Mans vaļasprieks ir ziloņu kolekcionēšana – kādi 500 būs savākti. Ciemiņi labprāt fotografējas kopā ar mani un ziloņiem, bērni priecājas. Man ir divi krievu toiterjeru – katrs sver divarpus kilogramus, tomēr suņi. Abas ir meitenes – manas princesītes Bella un Sofija.

Un jūsu ģimene?

Dēlam Robertam jau 26 gadi. Dzīvo ar draudzeni Salaspilī. Izmācījās par datorspeciālistu, strādā Rīgā. Tagad jau var attālināties. Bet es – visu laiku strādāju viena. (Smejas.) Vienīgais, kur varu saņemt vīrusu, ir veikalā. Bet, ja uzmanās un dezinficē rokas, viss ir labi. Kaimiņos dzīvo pensionāri, atnesu arī viņiem no veikala.

Kad pašai mājās pēdējo reizi bijis remonts? Vai pabeigts?

Pirmais stāvs ir uztaisīts tā, kā man patīk. Izdomāju interesantu rakstu, savilku ar špakteļi svītras. Līdzīgu rakstu noskatījos Ēģiptē. Visi domā, ka tapete, meklē salaiduma vietas. Pašai gan ātri apnik – jau gribas kaut ko citu. Otrais stāvs vēl nav pabeigts. Idejas ir, bet vēl rūgīšis jāliek. Kamēr krīze, pagaidīšu.

Lēnāk, bet viss notiek

Domā par nākotni

Alsungā klātienē nekas nenotiek, bet teju visi, ieskaitot *Suitu sievas*, sazinoties vietnē Zoom, skaidro kultūras nama metodiķe Inta Sproģe.

Lieldienās Alsungas kultūras nama darbinieki centās iedzīvotājus iepriecināt ar interesantām dekorācijām, ja nedrīkstēja aicināt uz līksmiem svētkiem.

Gribas atkal darīt

„Patī dejuju vidējās paaudzes kolektīvā *Suiti*. Vadītāja Dace Martinova izsūta vingrinājumus un deju soļus – gan uzraksta, gan nofilmē, liek tos mūsu čatiņā. Dziedātāji sadziedas zūmā. Ar dziedāšanu gan ir pagrūti, jo, visiem saslēdzoties, kādam internetā ir lēnāks un iznāk skaņas nobīde laikā. Kultūras nama cilvēki atjauno dekorācijas, veido jaunas. Pirms

Lieldienām darbojamies. Tagad sakārtojam iekrājušos dokumentus un domājam par nākotni,” I.Sproģe ir optimistiska. Kultūras cilvēki labi saprot, ka šogad secen ies *Suitu* lebedīks un trešais saslēdzoties saiets, kas bija plānots 16. maijā. „Lai arī 12. maijā ārkārtējā situācija, iespējams, beigsies, jau tagad esam nolēmuši,

ka nebūs. Vēl nevar zināt, vai viss netiks pagarināts, un vīrusus tomēr dzīvību. Jāpūšas, bet klausāmie runas, ka agrāk par ziemu kopā nākt nevarēsim. Gaidīsim maija vidu.” I.Sproģe atzīst, ka ļoti gribas ātrāk kaut ko darīt, lai cilvēkus iepriecinātu, bet bezcerības nav – prāts aizņemts ar idejām.

Inta Sproģe:
„Kopā būšana notiek vismaz zūmā.”

Dūdam rudenī nepatīk

Suitu dūdenieku lielākā sāpe – uz nezināmu laiku jāpārceļ saiets. Tas tiku rīkots Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītā projektā. Iesākumā būtu darbnīcā Alsungā jāuztaisa septiņas dūdas, ko saietā iespēlētu. Kolektīva vadītājs Juris Lipsnis atzīst: lai dūdas pabeigtu, pietrūkušas vien divas nedēļas nogales. „Gribas jau vasarā to saietu uztaisīt, vēlākais Mīķelos, jo, kad āra temperatūra noslīd zem pieciem grādiem, dūdam nepatīk skanēt. Projekta jēga bija uztaisīt jaunas dūdas un taisītājiem iemācīties spēlēt, lai piedalītos saietā ar pieredzējušajiem. Dūdas taisa trīs rīdzinieki, trīs alsundznieki un kuldīdzniece. Ceram pabeigt pēc 12. maija, ja ļaus darbnīcā atrasties kaut pa diviem, ievērojot drošību. Maskas un brilles noder ne tikai pret vīrusu, bet arī pret putekļiem. Darbnīca Alsungas vidusskolā ir plaša.”

Par saziņu ar kolektīva dalībniekiem Juris stāsta: „Pagrīdē aizgājuši neesam. Rakstu mazus video ar iespēlātiem gabaliņiem un sūtu koleģiem, lai mēģina mācīties. Pats piestrādāju pie tehnikas – šis ir laiks, kad var kaut ko vairāk padarīt sev.”

Liels prieks bijis par to, ko paveicis Kaspars Bārbals no grupas *Auļi*. Juris stāsta: „Ir tāds visiem pazīstams Alšvanga dūdu melnīšs. Kaspars ar grupas biedru Mārtiņu Miļevski, mūsu Ruča mazdēlu, to iespēlēja. Katrs mājās uzlika to gabalu datorā, uz austiņām klausījās, sevi filmēja un lika pa vīrusu. Kaspars salika kopā 45 mūziķus no visas Latvijas, un mūsējie dūdenieki bija kādi seši. Rezultāts ir iespaidīgs! Internetā var atrast: *Auļi*, Alšvanga dūdu melnīšs. Ekrāns sadalīts 45 sektoros, un katrā kāds spēlē. Dūdas ir 30, bet bundzinieki – 15. Tas mums ļoti patika. Laba dīkstāves pieredze.”

Juris Lipsnis:
„Kaut kādi plāni ir jākaļ. 12. maijā uzzināsim, ko mums valdība atļaus.”

Katrs pilda savu uzdevumu

Viss nenotiek tik aktīvi kā klātienē, tomēr kolektīvu vadītāji strādā attālināti, domā par repertuāru un katra uzdevumiem, par Kuldīgas novadu skaidro Dace Reinkopa.

„Protams, tiem, kuri dzied un muzicē, ir vieglāk, jo viņi tiešām ar nošu materiālu var strādāt attālināti. Kamērkoris *Rāte* gatavojas savai jubilejai rudenī vai vēlā rudenī, kad varēs. Deju kolektīvu vadītāji pēta deju aprakstus, mācās kustības. Citi pat liek deju materiāliem rādīt, ko iemācījušies. Darbs ir mierīgāks – nav tik intensīvs skrējieni kā līdz šim. Bet visus šos gadus jau ir skrējuši kā traki. Lai ievēl elpu!”

Bažijas, ka izjuks

Kuldīgas un Ventspils deju aprīņa virsvadītāja, kultūras centra senioru deju kopas *Kuldīdznieks* vadītāja Ramona Irbe: „Lai kolektīvu vadītāji saņemtu algu, virtuālai darbībai jānotiek. Savukārt man kā virsvadītājai jāpierāda, ka kolektīvi darbojas arī līdz marta vidum. Tādēļ vadītāji videomateriāla no mēģinājumiem un koncertiem sūta man šajā sezonā apgūtās dejas – nevis vērtējumam, bet pierādījumam, ka ir strādāts. *Kuldīdzniekam* klājas kā visiem. Ir nojukuši plāni par pasākumiem. Grasījāties jūlijā braukt ar koncertu uz Vāciju. 1. augustā Limbažos bija paredzēti Senioru deju svētki. Šosestdien (25. aprīlī) vajadzēja

Aizputē būt lielam sadancim. Bija saplānota normāla sezona – vienlīga, liels koncerts vai mazs.” Jautāta, vai seniori mājās deju, R.Irbe ir nedaudz skeptiska arī par citu deju kopu darbu: „Ja kādam man kā virsvadītājai jāpierāda, ka kolektīvi darbojas arī līdz marta vidum. Tādēļ vadītāji videomateriāla no mēģinājumiem un koncertiem sūta man šajā sezonā apgūtās dejas – nevis vērtējumam, bet pierādījumam, ka ir strādāts. *Kuldīdzniekam* klājas kā visiem. Ir nojukuši plāni par pasākumiem. Grasījāties jūlijā braukt ar koncertu uz Vāciju. 1. augustā Limbažos bija paredzēti Senioru deju svētki. Šosestdien (25. aprīlī) vajadzēja

apgabalu virsvadītājiem, jo nākamgad paredzēti Kurzemes deju svētki. Jācer, ka nākamsezon ļaus sanākt uz mēģinājumiem. Diemžēl bez kopā nāksanas deju kolektīviem viss īsti nedarbojas. Jādomā pozitīvi, kaut gan, piemēram, deju pedagogiem psiholoģiski ir grūti. Bet taisām programmas, meklējam dejas svētkiem. Man gan ir bažas, ka kolektīvi pēc šī laika tomēr jūks ārā. Pati esmu divējādās izjūtās – tad, kad viss būs cauri, cilvēki būs pēc pašdarbības noilgojušies, bet saprotu, ka kolektīvos, kuros jau tā nebija pilna sastāva, pierunātie un gandrīz ar varu atvilkte atkritīs, saprotot, ka viņiem tas nav vajadzīgs. Bet, kā būs, uzzināsim tikai pēc tam.”

Deju kopa *Kuldīdznieks* pagājušajā rudenī.

Vēveru darbi izstādē pērn februārī Snēpelē.

Pagaidām liek pūrā

Snēpeles tautas lietišķās mākslas studijas *Vēveri* audējas dīkā nesēžot. Kopš no pagasta pārvaldes saņēmušas atļauju, ka pēc grafika pa divām var nākt aust, dienas esot pilnas no rīta līdz vakaram, atzīst vadītāja Anita Ozoliņa. „Pagaidām, kamēr nezinām, kad varēs braukt uz tirdziņiem, piedalīties svētkos vai izstādēs, liekam darbus pūrā. Gatavojam materiālus, zīmējam rakstus.

Laiks atļauj pamazgāt dzijas, gatavot lielākiem darbiem, pagriezti lupatiņas dekļiem. Kādām audējām vēl no padomju laikiem ir krāsas – tajās var piekrāsot toņus, ja īstie nav pie rokas. Lielākajai daļai stelles ir arī mājās, bet pašā ārkārtējās situācijas sākumā, kad nedrīkstējām uz studiju iet, daudzām bija bēdīgi par iesāktajiem darbiem. Tagad kādas divas nedēļas dalībnieces tur strādā,” teic A.Ozoliņa.

Dace Reinkopa:
„Pašdarbnieki ir nepacietīgi – nevar sagaidīt, kad krīze beigsies.”

Ramona Irbe:
„Protams, kolektīvu vadītāji strādā. Ir taču starp viņiem tādi, kas tā pelna vienīgo algu.”

Anita Ozoliņa:
„Rokdarbniekam ir tā – kad kaut ko ierauga, pat tad, ja šajā brīdī to materiālu nevajag, jāņem ciet, jo ideja, ko ar to darīt, radīsies.”

Raimonda Vilmane, Snēpeles kultūras dzīves vadītāja:
„Mums klājas labi! Man tagad kultūras namā ir viskārtīgākie skapji, noliktavas un vislabāk izpletētie tērpi.”

Nogaidīšanas režīmā

„Kā nu kurš, tomēr pulciņu vadītāji ar pašdarbniekiem sazinās,” atzīst Skrundas kultūras nama direktore un senioru deju kolektīva *Virši* vadītāja Dita Ņuņēvica.

Dace Kudore, Ilona Ritiņa un Ritvars Stepanovs Skrundas amatiereteātra *SAAN* mēģinājumā pirms aiziešanas pauzē.

KAD VARĒS?

„Senioru grupā ar tehnoloģijām ir grūtāk tikt galā. Gaidām, kad viss beigsies, un ceram maijā tikt klātienē. Bet pagaidām visi esam nogaidīšanas režīmā. Kultūras namā strādājam: mainām datumus, cenšamies salikt pārceltos pasākumus, kaut vēl jau neviens nav pateicis, kad drīkstēsim atsākt strādāt. Plāni, kurus šajā gadā vajadzētu īstenot, mums ir, arī kolektīviem. Diemžēl no maija uz jūliju jau esam pārceļusi Skrundas Pilsētas svētkus. Nezinām, vai arī jūlijā tas izdosies, bet plānojam, ka lielie kolektīvi piedalīsies,” saka D.Ņuņēvica.

Inga Ezeriete:
„Tikko noteikumi ļaus tikties, iesim kopā, lai arī varbūt nedrīkstēsim rīkot pasākumus.”

PIESLĪPĒ JAUNIESTUDĒJUMU

Skrundas amatiereteātra *SAAN* vadītāja Inga Ezeriete smejas, ka ar saviem aktieriem nevis *zūmo*, bet *duejo*. „Sarakstāmieš vatsapā un telefona programmā *Duo*. Tur varu pieslēgt teju 40 cilvēku. Trešdien bija mēģinājums: lasām tekstus; kas zina no galvas, tas runā. Aivas Birbeles komēdijas *Zaļā zona* pirmizrāde bija iecerēta marta beigās. Līdz 12. martam bijām tikko sākuši mēģinājumus. Luga aktieriem patīk – tā rakstīta pēc patiesiem notikumiem par *zālītes* audzēšanu. Kolektīvā ir dažāda vecuma dalībnieki: jaunākajam 14 gadu, vecākajiem pāri 60. Arī vīriēši mums ir.

Bija plānots ar jauniestudējumu pabraukt apkār, lai iepriecinātu citus un paši sevi, vēl iecerēju nebijušus teātra svētkus – kursa salidojumu, aicināju uz Skrundu Valda Lūriņa kursa režisorus. To pārcelsim uz nākamo gadu. Tad arī teātrim *SAAN* būs 15 gadu jubileja. Laikus jādomā, ko isti pašiem gribas. Vēlmes ir dažādas.” I.Ezeriete vada kolektīvu arī Vaiņodē. Pirms tam bijusi Nīkrāces amatiereteātra priekšgalā. Tas paputējies, bet interesenti brauc teātri spēlēt Skrundā. „Vaiņodē gatavojam lugu, pirmizrāde bija paredzēta maijā. Protams, visi gaidām brīdi, kad varēs atsākt. Vienmēr esam svinējuši jubilejas, sveikuši viens otru – tas ir nerakstīts likums. Tagad to darām attālināti, bet gan jau varēsim viens otru arī samīļot.”

Aptiekas strādā un ievieš ko jaunu

Valstī izsludinātajā ārkārtējā situācijā, kad ārstu prakses un citas medicīnas iestādes pacientu pieņemšanu klātienē samazinājušas, izaicinājumi ir farmaceitiem. Aptiekas pielāgojas un ievieš jaunus pakalpojumus.

Sākums saspringts, tagad mierīgāk

Maija aptieka Skrundā pirms mēneša piedzīvojusi gandrīz nebijušas rindas, bet tagad darbs atgriezies ierastajā ritmā, ievērojot visus drošības noteikumus.

GARAS RINDAS

„Līdz ar ziņām par saslimšanas Covid-19 izplatību bija liels pircēju pieplūdums,” stāsta vadītāja Aiga Zariņa. „Cilvēki meklēja maskas, dezinfekcijas līdzekļus, veidoja zāļu uzkrājumus gan hroniskām slimībām, gan neparedzētām. Paracetamols vienubrīd bija ļoti pieprasīts. No marta vidus līdz beigām mūsu darbiniecēm laiks bija saspringts un darba apjoms – liels. Daudz laika un arī zināšanu prasīja konsultācijas, kā tad pareizāk rīkoties. Tobrīd valdīja neziņa, cik tas ir nopietni. Uzreiz uzlikām stikla aizsargsienas, izvietojām dezinfekcijas līdzekļus, regulāri tīrījām virsmas, lai no vīrusa pasargātu gan farmaceitus, gan pircējus.”

CILVĒKI IR SAPROTOŠI

A.Zariņa secina, ka pacienti ir saprotoši. Aptiekas telpa nav liela. Lai ievērotu distanci, dažreiz kādam nākas pagaidīt ārpusē. Sākumā, kad bija pieplūdums,

„Šobrīd vairāk nekā jebkad pacienti lūdz padomus un tajos ieklausās. Nāk ne tikai pēc zālēm vai aizsardzības līdzekļiem, bet arī pēc iedrošinājuma un mierinājuma,” Skrundā novērojusi Maija aptiekas vadītāja Aiga Zariņa.

dzirdēta neapmierinātība, bet tas neziņas un satraukuma dēļ. Turklāt tad nevarēja nopirkt maskas, trūka dezinfekcijas līdzekļu. Tagad viss esot pieejams – krājumi iepirkti. Arī rindu nav.

„Lai gan, salīdzinot ar martu, tagad darba apjoms mazinājies, mēs turpinām strādāt – dīkstāves nav,” turpina farmaceite. „Cilvēkiem arī turpmāk va-

jadzēs zāles. Var iepirkt zināmām hroniskām slimībām, bet ne negaidītām saslimšanām. Lai plūsma būtu vienmērīga un nesānāta daudz cilvēku vienlaikus, darba laiku neesam ne pagarinājuši, ne samazinājuši. Jau tā strādājam ilgas stundas no 8.00 līdz 19.00. Darbs aptiekā ir mūsu sirds darbs, tāpēc nepadodamies un nesūdzamies, bet to turpinām.”

- Par receptēm var zvanīt savam ārstam vai pa Nacionālā veselības dienesta bezmaksas tālruni 80001234 darbdienās 8.30–17.00.
- Vairāk informācijas par izmaiņām kompensējamo zāļu izrakstīšanā: www.euroaptieka.lv/jaunumi/new-item-5 un www.esparveselibu.lv.

Ar receptēm – uzmanīgi

Aprīlī stājušās spēkā būtiskas izmaiņas kompensējamo zāļu receptu izrakstīšanā, taču saslimšanas Covid-19 ēnā šī ziņa palikusi neievērota.

Turpmāk kompensējamo zāļu receptē jānorāda aktīvā viela, nevis konkrēts nosaukums, ja vien nav medicīniska pamatojuma pacientam izrakstīt tieši tāda nosaukuma zāles.

„Izmaiņas ir atbalstāmas tāpēc, lai par zālēm maksātu mazāk,” saka Euroaptiekas aptieku tīkla kvalitātes vadītāja un farmaceite Zane Melberga. „Taču, kad veselībā prioritāte ir Covid-19, novērojam, ka šī informācija iedzīvotājus nav sasniegusi. Atnākot uz aptieku, daudzi ir pārsteigti. Rodas neapmierinātība, kāpēc tiek dotas citas zāles, ne ar to nosaukumu, ar kādu lietojuši ilgstoši, un kāpēc nevar pieņemt.”

Farmaceite piebilst, ka šāda pieceja ir pareiza, jo gan iedzīvotāji, gan valsts zālēm tērē mazāk. Tomēr tik radikālām pārmaiņām daļai grūti pielāgoties. Situāciju sarežģī arī tas, ka ārkārtējā situācijā ārstu klātienē vizītes un ambulatorie pakalpojumi ir ierobežoti. Turklāt receptēs mēdzot būt nepareiza vai nepilnīga informācija, tādēļ farmaceits nedrīkst zāles izsniegt. Euroaptieka vērs uzmanību uz to, ka receptē izrakstītajām aktīvajām vielām jānorāda pareizas devas un lietošanas veids, kā arī zāļu forma: tablete, apvalkota tablete utt. Ārstiem ieteikts receptēs norādīt, kā farmaceits par neskaidrībām var operatīvi sazināties, lai pacients var saņemt pareizās zāles.

„Mēs aicinām iedzīvotājus būtiskās izmaiņas pārrunāt ar ārstu, lai valsts kompensējamus medikamentus aptiekā var saņemt un, ja no līdzšinējiem tie atšķiras, lietošana būtu saprotama,” tā Z.Melberga.

Saruna ar farmaceitu – videozvanā

Farmaceita padomu tagad var saņemt arī tiešsaistē – tādu jauninājumu tikko ieviesusi **Mēness aptieka**, izmantojot interneta vietni www.doconline.lv.

KONSULTĒ PAR VELTI

Mēness aptiekas pārstāve Līga Ribkīnska stāsta, ka farmaceiti bez maksas konsultē, kādi medikamenti aptiekās ir, kā tos pareizi lietot, tostarp grūtniecības laikā, kāda ir zāļu mijiedarbība un iespējamie blakusefekti. Tāpat var uzzināt par zāļu un uztura bagātinātāju izcelsmi, iedarbību, lietošanu, uzglabāšanu. Atbilstoši savai kompetencei farmaceiti var ieteikt bezrecepšu zāles un uztura bagātinātājus, kā arī pēc klienta informācijas ieteikt, vai vajag zvanīt ģimenes ārstam vai speciālistam. Interneta platformā [Doconline.lv](http://www.doconline.lv) ārstu konsultācijas pēc pieraksta jau notikušas, bet tās ir par maksu. Savukārt farmaceiti dod padomus bez maksas.

JA NEDRĪKST IZIET NO MĀJAS

Farmaceits Vadims Brižans atgādina, ka Covid-19 izraisītajā veselī-

bas krīzē vairākām iedzīvotāju grupām, kuras iepriekš uz aptieku gāja visbiežāk, tagad to darīt nav vēlams vai pat ir aizliegts. Tie ir cilvēki ar novājinātu imunitāti, topošās māmiņas, vecāudis, kā arī visi, kuriem jāatrodas karantīnā. Tomēr ir svarīgi turpināt ārstēt hroniskās slimības, pareizi reaģēt uz izmaiņām pašsajūtā un simptomiem.

PALĪDZĒS IZVEIDOT SARAKSTU

Videokonsultācija arī palīdzēs sagatavoties aptiekas apmekļojumam, piemēram, izveidot preču sarakstu. Tas saīsinās laiku pašā aptiekā. Iespējams, tur doties nemaz nevajadzēs, jo ērtāk pasūtīt internetā un saņemt ar piegādi bez saskares. L.Ribkīnska piebilst, ka ārkārtējā situācijā pieprasījums e-aptiekās būtiski palielinājies. Piegāde iespējama visā Latvijā, arī laukos: aptiekās,

„Visus jautājumus par zālēm tagad var uzdot tiešsaistē, jo vairākām iedzīvotāju grupām pašlaik doties uz aptieku nav vēlams vai ir aizliegts,” saka Mēness aptiekas farmaceits Vadims Brižans.

pakomātos, degvielas uzpildes stacijās.

VAR STĀSTĪT NEKAUTRĒJOTIES

„Esam patīkami pārsteigti, ka

ir daudz pasūtījumu pat uz ļoti mazapdzīvotām vietām,” saka aptiekas pārstāve. „Zāļu pasūtīšana internetā gan nav tieši saistīta ar videozvanu farmaceitam. Tā ir konsultācija, kāda līdz šim

Videozvanam var pieslēgties:

- www.e-menessaptieka.lv sadaļā **Online konsultācija par zāļu lietošanu**,
- [Doconline.lv](http://www.doconline.lv).

Farmaceitu var arī sazināt pa tālr. 27050849 darbdienās 9.00–18.00.

notika klātienē. Taču iespējas ir lielākas. Farmaceiti, kuri piekrita sadarboties, ir augsti kvalificēti. Bezmaksas sarunas laiks ir 20 minūtes – ilgāks nekā parasti, kad rindā gaida citi pircēji. Turklāt tā cilvēks drošāk var izstāstīt par savu problēmu, zinot, ka cits neklausīsies. Nav taču patīkami to stāstīt, ja kaut ar divu metru distanci stāv kaimiņš vai kolēģis.

Ja nav iespējams videozvanā, var zvanīt kā parasti. Tomēr videozvanam ir vairāki plusi: var iesūtīt analīzes, parādīt recepti, nofotografēt vai parādīt, ja, piemēram, ir kāds sejas apsārtums. Pašlaik rindu aptiekās gan nav, taču arī tad, kad ārkārtējā situācija beigsies, šis pakalpojums turpināsies.”

SARUNA AR JUBILĀRU

Svinības vairs neatliek

„Dzimšanas diena ir katra cilvēka īstā Jaungada sagaidīšana, un tai ir īpaša enerģētika, ko pilnvērtīgi var sajust tikai todien,” saka 21. aprīļa gaviļnieks, kā pats par sevi teic, radio SWH Brauca laika stūrētājs, agrāk kuldīdznieks Artis Dvarionas. Viņam šogad 46.

SPILGTA DĀVANA

„Viena lieta, ko esmu pasācis darīt vismaz pēdējos desmit gados, – svinēt dzimšanas dienu, neatliekot uz nedēļas nogali tikai tāpēc, ka īstā diena iekrīt pirmdienā vai trešdienā,” atzīst A.Dvarionas. „Parasti svinu visai šaurā draugu lokā, tomēr viena reize palikusi atmiņā ar īpašu vērienu – 25. 1999. gadā svinējām mūsu grupas (toreiz *Rāpuļu ar putniem*, vēlāk *R.A.P.*) mēģinājumu telpā Kuldīgas muzikālajā centrā, bijušās *Lauktehnikas* teritorijā. Grupas biedri, draugi, paziņas un pat pavisam nepazīstami iekļūduši cilvēki – formāts, kādā esmu uzdrošinājies svinēt tikai reizi mūžā. Un tieši ar to atmiņā palikusi spilgtākā un, iespējams, oriģinālākā dzimšanas dienas dāvana – liela kartona televizora kaste, kas pilna ar ļoti labi apgrauzdētām saulespuķu sēklām. Par to paldies tālaka grupas biedriem. Pēcāk paši vismaz pusgadu mēģinājumos tās grauzām – divas no trim stundām šķēlām sēklas un apspriedām grupas plānus un sadzīvi, tikai vienu stundu mēģinājām muzikālo materiālu. Tas bija jautrs laiks.”

Ārkārtējās situācijas laikā īpašo dienu viņš svinēja ar ģimeni mājās, tiešsaistē savienoties ar draugiem.

Agrākais kuldīdznieks Artis Dvarionas 18 gadus ir radio SWH raidījumu vadītājs.

MŪZIKĀ LĪDZ AUSĪM

Nu jau 18 gadus A.Dvarionas dzīvo Rīgā, visu laiku rosoties vienā uzņēmumā – *Radio SWH*. Kuldīgu apmeklēt iznākot trīs četras reizes gadā. „Mani vecāki joprojām tur dzīvo. Apceimoju viņus, bijušos grupas biedrus un priecājos par pilsētas īpašo auru,

ko, godīgi sakot, tā pa īstam uztastu tikai pēdējos gados, redzot atveramies jaunas kafējnīcas un pamanot attīstību pilsētas labiekārtošanā. Jaunā, divus kilometrus garā pastaigu taka gar Ventu ir viens no labākajiem pēdējo gadu ieviešumiem,” uzskata Artis.

Par muzicēšanu viņš atceras:

„Grupas *R.A.P.* aktīvie gadi, kas mērāmi no 2000. līdz 2008. gadam, bija ļoti spilgti un bohēmiski laiki. Joprojām mazliet brīnos, kā mums, četriem muzikāli ne visai attapīgiem puīšiem no relatīvi nelielas pilsētas, tas izdevās – gūt labus panākumus Latvijas mērogā. Tas man pašam ir kā labs neatlaidības un mērķtiecības piemērs.

Aktīvi vairs nemuzicēju jau kādus desmit gadus, taču, pateicoties profesionālajai darbībai radio, esmu muzikā līdz ausīm un nereti festivālos un citos pasākumos uzstājos kā dīdžejs. Kaut gan nemuzicēšana iestiepusies, joprojām saucu to par ieilgušu māksliniecisko pauzi un pieļauju darbību kādreiz atsākt.”

PASAULE BIJA NELĀGI IESKRĒJUSIES

„Cenšos novērtēt ārkārtējās situācijas pozitīvās blaknes – vāveres ritenis ir apstājies, daudz vairāk laika var veltīt domu sakārtošanai, kādai grāmatai, ģimenei un pastaiģam ar suni. Pasaule bija pārāk ieskrējusies. Nelāgi ieskrējusies. Pēdējā laikā pieķēru sevi pie sajūtas, ka nenormālais temps rada diskomfortu. Un tas spieda dzīvot nākotnē, ne tagadnē. Ļoti ceru, ka pasaulei atgriežoties pie *normālā* ritma, spēšu savu līdzīgu skriešanu ierobežot,” saka A.Dvarionas.

Jubilāra vaļasprieki ir nemainīgi:

mūzika, radio un sports. „Pirmie divi, paldies Dievam, ir arī mans darbs.

„Joprojām brīnos, kā mums, četriem muzikāli ne visai attapīgiem puīšiem no relatīvi nelielas pilsētas, izdevās gūt panākumus Latvijas mērogā.”

Sports – vēl viena neatņemama ikdienas sastāvdaļa. Sekoju līdzīgu pasaules mēroga sporta notikumiem, kas gan šobrīd visi kā viens ir uz pauzes. Tā vietā skatos dokumentālās filmas un seriālus par sportu, kas šo dīkstāvi labi kompensē.

Šad tad izkustos pats – dažreiz ir futbols vai teniss, pēdējā laikā arī skriešana. Pateicoties tam, ka Rīgā esmu apmeties Ziedoņdārza tuvumā, šis parks manā rutīnā ienesis jaunu un veselīgu paradumu – reizi divās trīs dienās cenšos noskriet vismaz piecus kilometrus. Tikai veselībai un pašsajūtai. Maratoni un kilometru krāšana skriešanas lietotnēs pagaidām mani neinteresē.”

Lāsma Reimane
Arta Dvarionas arhīva foto

STĀRĶA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 15. līdz 22. aprīlim piedzimušas četras meitenītes un seši puikas. Bērniem doti šādi vārdi: Sāra Elizabete, Sofija, Heilija, Kate, Gustavs Gabriels, Gustavs, Emīls, Pauls, Ārons, Alekss.

BĒRNU VALODIŅA

Tirdziņā nopirkti kūpināti asari. Jēkabs pa ceļam uz mājām: – Ēdīsim asariņus!

.....

Jēkabs izskatās saguris. Mamma jautā: – Vai tu esi noguris? Jēkabs: – Nē, agri piecēlos.

.....

Mamma no rīta ģērbjas, augša kaila. Jēkabs kaut ko meklē pa drēbēm: – Kur tas bikšturis...

Mamma: – Tavām biksēm bikšturu nemaz nav.

Jēkabs: – Tas tev bikšturis pupiem.

.....

Jēkaba tautas dziesma: „Nāc, māsiņa, ciemoties Ziemassvētku vakarā, Būs pupiņas, būs zirnīši, Būs ruksīši... (Būs cūciņas šņukurītis).”

MŪZIKAS SKOLA

No mācībām attālināti ir ieguvumi

Kuldīdzniece Samanta Meņģele rudenī sāka mācīties Kuldīgas Centra vidusskolā un vienlaikus kordziedāšanu un klavierspēli E.Vignera Kuldīgas mūzikas skolā. Pirmklasniecei šis ir divkāršs pārbaudījums, īpaši tad, ja attālināti jāmācās mūzika.

MAZIE CENŠAS ĻOTI

Kora klases skolotāja Amanda Gertnere stāsta, ka visgrūtāk ir mazajiem bērniem, jo pirmie soļi mūzikā jāapgūst elektroniskajā saziņā. Vecāko klašu audzēkņi ir patstāvīgāki, un viņiem zināšanu un prasmju apguve vairāk atkarīga no pašu centības. Taču arī mazie cenšoties, un Samanta ir viena no uzcītīgākajām. Dažkārt citiem var palīdzēt brāļi un māsas vai vecāki, kas paši mācījušies mūzikas skolā, bet Samanta ģimenē ir vienīgā, kas vēlas apgūt arī kordziedāšanu. Klavieres ir obligātais mūzikas instruments.

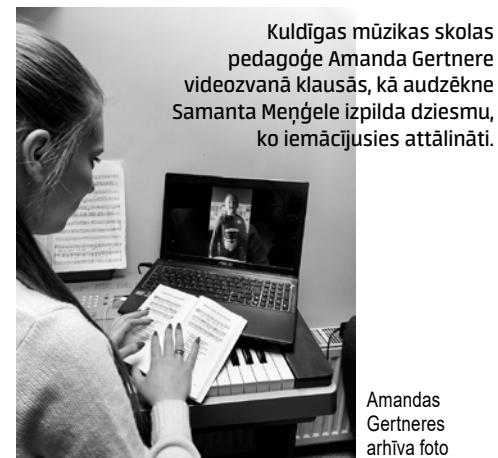
KĀ PATS SEV SKOLOTĀJS

„Uzdodu, kas jāiemācās, un tad audzēkne atsūta video, kā dziesma vai skaņdarbs apgūts,” stāsta A.Gertnere. „Tad videozvanā Samanta dzied un es pielaboju. Līdzīgi notiek ar klavierspēli. Tā sazināties vairākas reizes nedēļā – pat vairāk nekā parasti. Protams, tas nav tas pats, kas balsi vai instrumentu klausīties klātienē. Gadās, ka elektroniskā saziņa aizķeras vai nobrūk. Tāpēc labi, ka tiek nofilmēti un atsūtīti. Ja gribam padziedāt kopā, tiešsaistē

traucē atbalss, tāpēc varam tikai atsevišķi. Mēģinām kaut kā iztikt. Nemot vērā saspringtos apstākļus, ļauju audzēkņiem darbiņus atsūtīt vēlāk. Taču Samanta un mamma vienmēr atsūta laikā. Brīžiem šķiet, ka viss uz priekšu iet pat raitāk nekā parasti. Sākumskolēniem svarīgi, cik var palīdzēt vecāki. Daudziem tieši tehnoloģiju laiks šķiet interesants – bērnam patīk, ka mācības tiek ierakstītas, var noskatīties, kā izskatās un izklausās. Klātienē bērns neredz, kā izskatās no malas, tik vien, cik skolotājs komentē. Šādām mācībām ir tāda vērtība, ka audzēkņi paši uzlabo kvalitāti: ja nofilmētais nepatīk, filmē vēlreiz, līdz šķiet, ka ir labi.”

LABA SADARBĪBA

Samantas mamma Baiba Zute ir pirmsskolas skolotāja bērnudārzā *Ābelīte*. Pašlaik tas slēgts, taču darbs notiek attālināti. Sākums bijis grūts, bet ātri pārvarēts, pateicoties sadarbībai ar skolotāju Amandu. „Es nebiju ar mūziku saistīta, bet tagad mācos kopā ar Samantu,” teic B.Zute. „Nu jau esam iegājuši jaunajā ritmā. Šķiet, ka man vieglāk nekā tiem vecākiem, kuriem jāiet uz darbu. Mans

Kuldīgas mūzikas skolas pedagoģe Amanda Gertnere videozvanā klausās, kā audzēkne Samanta Meņģele izpilda dziesmu, ko iemācījusies attālināti.

Amandas Gertneres arhīva foto

uzdevums ir mācības nofilmēt. Mums ir mazā māsiņa Helēna, viņai tikai divi gadiņi, bet arī viņa ļoti grib piedalīties, tāpēc gaidām pusdienlaiku, kad mazā guļ diendus. Visādi kuriozi bijuši. Esam astoņas reizes filmējuši vienu video. Šķita, ka nu būs labi, bet beigās pēkšņi ierejas suns. Citreiz māsa pamostas vai telefons iezvana. Skolotāja gan saka, ka fons netraucē.”

Daina Tāfelberga

Kā veicināt produktivitāti

JĀIZZINA SITUĀCIJA UN JĀGŪST UZTICĪBA

„Padziļināti izzinot klienta vajadzības, uzņēmuma darbinieks no pārdevēja kļūst par uzticamu padomdevēju. Šāda attieksme būtiski var palielināt pārdošanas apjomu,” stāsta Guntars Logins.

UZRUNĀT PAŠPIETIEKAMĪBAS FĀZĒ

G.Logins studējis Stokholmas ekonomikas augstskolā Rīgā, sešus gadus Amerikā praktizējis pārdošanā un mācījis to citiem. Strādājis pārdošanas projektos Austrālijā un Apvienotajā Karalistē, Londonā. Vada uzņēmumu *Alpha Partners* un māca citu uzņēmumu darbiniekiem pārdot. „Uzņēmējdarbībā kopīgs ir tas, ka visi vēlas pārdot vairāk. Neatkarīgi no tā, cik labas ir mūsu preces un pakalpojumi, ja neprotam tos strukturizēti pārdot, biznesa potenciāls paliek neizmantots,” saka G.Logins. „Pirms tam, kad sākt domāt, kā pārdot citiem, jāatbild sev uz jautājumu, kāpēc un kā šo piedāvājumu iegādātos es.

Neatkarīgi no industrijas, kon-

Kā labu pārdevēju atšķirt no ļoti, ļoti laba, to Kurzemes biznesa klubā stāsta uzņēmējs Guntars Logins.

„Jo labāks pārdevējs, jo labāk viņš izzina iespējamā klienta situāciju un tikai tad piemeklē piemērotāko.”

krēta pakalpojuma vai preces cilvēku iepirkšanās var iedalīt piecos posmos: pašpietiekamība, kad neko nevajag mainīt, tai seko apzināšanās, ka pēc kaut kā ir vajadzība, tad cilvēks izpēta piedāvājumu, pieņem lēmumu

iegādāties un sāk to izmantot. Tāda ir iepirkšanās psiholoģiskā struktūra. Ļoti labs pārdevējs to apzinās un savā darbā izmanto, lai pārdošanas apjomu palielinātu.

Kā domājat – ja cilvēks pats in-

teresējas par jūsu piedāvājumu, kurā iepirkšanās fāzē viņš ir? Izpētes. Interesējas un salīdzina jūsu piedāvājumu ar citiem. Jums jau ir liela konkurence. Savukārt, ja uzdrošināsimies uzrunāt pirmie, tad bieži vien iespējamais klients atrodas pašapmierinātības fāzē. Viņam vēl neko nevajag, taču jūs radāt interesi. Šajā brīdī varam sevi parādīt kā uzticamu padomdevēju, un tad cilvēks mūsu piedāvājumu ar citiem nesalīdzina un iegādājas no mums.”

JO LABĀKS PĀRDEVĒJS, JO VAIRĀK JAUTĀ

G.Logins skaidro: konsultatīvā pārdošanā svarīgi ir pirms piedāvāšanas izzināt potenciālā klienta situāciju sīkumos un radīt pārliecību, ka viņa vajadzība ir saprasta. „Daudz pārdevēju to nedara. Bet izzināšana ir ārkārtīgi svarīga,” uzskata G.Logins. „Klients atnāk, un viss, ko viņš stāsta, saistīts ar pagātni: kāda ir situācija, kas noticis, kāpēc viņš grib ko mainīt. Parasti pārdevējs

šajā brīdī piedāvā risinājumu. Bet labs pārdevējs pirms tam vēl mazliet klientu izjautā. Ļoti labs uzdod ne tikai divus, bet četrus jautājumus un tad piedāvā. Jo labāks pārdevējs, jo labāk viņš izzina situāciju un tikai tad piemeklē piemērotāko.

Ja mēs aizietu pie ārsta, pateiktu, ka mums sāp mugura, un viņš uzreiz bez liekiem jautājumiem izrakstītu zāles, mēs būtu neizpratnē. Kā var ko ieteikt, ja situāciju nav kārtīgi izzinājis? Bet veikalā tieši tik skopa saziņa bieži vien notiek. Klients pasaka vajadzību, un pārdevējs uzreiz kaut ko rekomendē.

Lai saprastu, cik tālu pārdevējam jājautā, ir trīs rādītāji. Pirmais – es saprotu klienta situāciju. Otrs – klients pats saprot savu situāciju. Trešais – klients saprot, ka es saprotu viņa situāciju. Vienkāršāk to var izdarīt, pārfrāzējot klienta sacīto un pajautājot, vai ir saprasts pareizi. Tad klientam radusies uzticēšanās pārdevējam un var tikt piedāvāts risinājums.”

LABS MĀRKETINGS IR MODERNS

Ralfs Minkevičs biznesā darbojas kopš 1996. gada. Ne vienmēr esot gājis gludi – trīs reizes piedzīvojis uzņēmuma bankrotu, bet 2015. gadā viņš sācis jaunu biznesu, aktīvi izmantojis internetā pieejamos mārketinga rīkus un panācis strauju izaugsmi.

PROFILS SOCIĀLAJOS TĪKLOS IR ZĪMOLS

„Izdzīvošana biznesā prasa dažādu prasmju sinerģiju. Prasmes ļauj virzīties uz priekšu, tādēļ tās nemitīgi jāpadara efektīvākas. Mārketinga ir svarīgs jebkurā sfērā, tādēļ katram uzņēmējam sev jājautā, ko no šim laikam atbilstošiem rīkiem viņš pārzina. Vai esat tos apguvuši paši vai uzņēmumā izmantojat kā ārpalpojumu?” jautā R.Minkevičs.

„Bez mārketinga uzņēmējdarbību nevar attīstīt. Es kā mazs uzņēmējs, lai ar mazākiem izdevumiem virzītos uz priekšu, pats apguvu man pieejamos rīkus. Biju iesaistījies vairākos procesos: darbojos uzņēmumā *Motiva*, kas tirgo ventilācijas sistēmas, strādāju koprades telpā un jaunie-

šu mentoringā, kļuva par LTRK Kurzemes reģiona vadītāju. Sāku arī tirgot bērnu drošības preces, runājot par to, kādas ir aktuālās problēmas ar bērnu traumām. Esmu mentors augstskolā *Turība*, iesaistījies biznesa klubā.

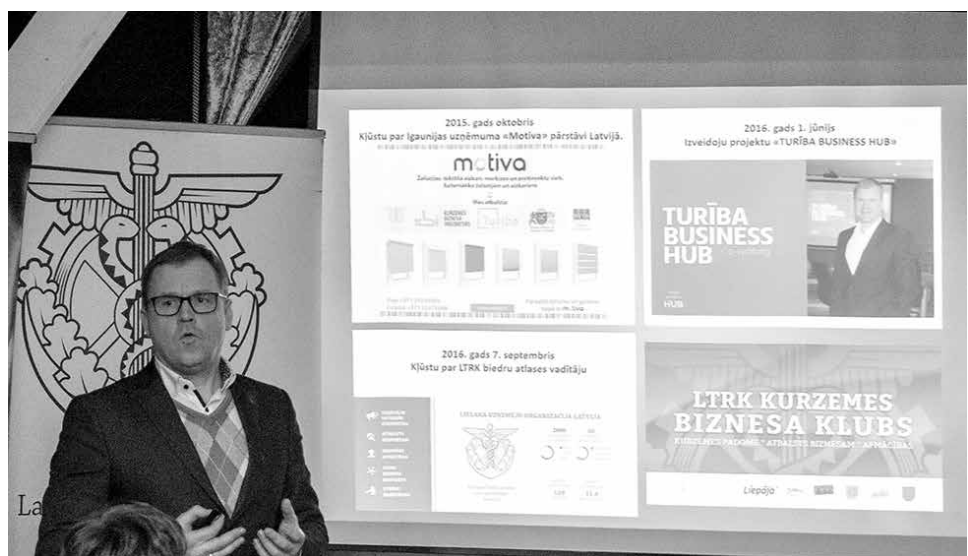
„Apzināti veidots profils feisbukā ir zīmols, kā mēs sevi pozicionējam.”

Sāku ar to, ka nolēmu feisbuku un citus sociālos tīklus izmantot kā uzņēmējdarbības mārketinga rīku. Nekādas ballītes, ēdieni, suņi un kaķi! Tas ļoti palīdz. Apzināti veidots profils biznesu attīsta.”

IEDARBĪGA IR INDIVIDUĀLA TIKŠANĀS

R.Minkevičs stāsta, ka būtiska ir prasme aktīvi sazināties ar sadarbības partneriem, kolēģiem un potenciālajiem klientiem, veidojot to pēc iespējas vieglāku, ērtāku un ātrāku.

„Izmantoju visas iespējas, pie-

mēram, informācijas apmaiņa notiek vatsapa grupās. Kā parocīgāko rīku es izmantoju *Google* ar plašu piedāvājumu: *g.mail*, *Google Drive*. Ļoti labs rīks ir *Google Ads*, ar kuru uzņēmums var būt redzams vienā no populārākajiem lietotāju kanāliem – *Google* meklētājā. Uzņēmums bez šī rīka nevar iztikt. Ja nu vienīgi ļoti labi ir sakārtots SEO* un tādēļ var cerēt, ka interneta mek-

lētājā būsiet redzami pirmajā vai otrajā lapā. Izmantoju aplikāciju *To Do List*, kas ir ļoti labs plānošanas mehānisms.

Modernais veids, kā iespējami daudziem klientiem izsūtīt e-pastu, ir spamot. Man ir pārliecība, ka pareizi noformulēta spama reklāma arī nes rezultātu. Tajā atklāti runāju ar savu potenciālo auditoriju, uzreiz informēju, ka tā ir reklāma. Atvainojos,

ja tā traucē, un piedāvāju no tās atteikties. Viena daļa manu piedāvājumu. Bet individuālās tikšanās ir viens no efektīvākajiem veidiem, kā esmu palīdzējis savam biznesam attīstīties.”

**Search Engine Optimization* (angļu val.) – meklētājsistēmu optimizācija

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras Kurzemes reģiona vadītājs Ralfs Minkevičs stāsta, kādi mārketinga rīki veicinājuši viņa uzņēmējdarbību.

TEĀTRIS

Izrādes brīvajos brīžos

Laikā, kad esam spiesti dzīvot bez teātra apmeklēšanas, *Dirty Deal Teatro** ir parūpējies, lai izrādes var notikt katra paša mājvietā. Režisors Valters Sīlis un dramaturgi Jānis Balodis, Linda Rudene, Anete Konste, Laila Burāne katru nedēļu piedāvā savu izrādi-instrukciju, kurā ir norādījumi, kā to piedzīvot. Katrā ir dramaturga piemeklēti vai radīti literāri, vizuāli, audio un citi materiāli, kas pieejami digitāli. Izrādes meklē: <http://dirtydealteatro.lv/izrades-instrukcijas>.
**Dirty Deal Teatro* ir nevalstisks profesionāls teātris, kurā gan pieredzējuši, gan jauni režisori, dramaturgi, aktieri, horeogrāfi u.c. piedāvā laikmetīgu pieeju.

OPERA

Suitu sāga – bez maksas

Vietnē *Replay.lv* par brīvu var noskatīties Liepājā iestudēto operu *Suitu sāga*.

Sīžeta pamatā ir vēsturiski notikumi Alšvangā (Alsungā). *Suitu sāga* ir aizkustinošs stāsts par mīlestību, ticību un uzpurēšanos, par suitiem 400 gadu pagātnē Kurzemē. Operas dramaturģisko asi veido barona Johana Ulriha fon Šverina un polietes Barbaras Konarskas mīlas stāsts un ar to saistītie satricinājumi.

LABIE DARBI

Sakopšanas un ideju talka

Lielā talka šogad Latvijā notiks nevis 26. aprīlī, bet 16. maijā. Interesenti aicināti iesaistīties arī ideju talkā ar radošām iecerēm, kas Latvijai palīdzētu kļūt ilgmūžīgai. Vairāk par ideju talku: <https://bit.ly/2R08CYa>, bet karte sakopjamo vietu pieteikšanai: <https://talkas.lv/pieteikt-talku>.

BRĪVDABAS MUZEJĀ

Pārceļ uz augustu un septembri

50. Latviešu tautas lietišķās mākslas darinājumu gadatirgu, kas bija plānots 6. un 7. jūnijā, Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs pārceļ uz 1. un 2. augustu.

Rīkotāji vēlas, lai jubilejas gadatirgus izdotos īpaši bagātīgs un lai nekas nesabojātu meistaruru priekšu satikties ar pasākuma viesiem. Pērn piedalījušies 549 tirgotāji ar amatniecības darinājumiem, 21 grāmatu tirgotājs, 185 pārtikas tirgotāji un 18 ēdinātāji. Gadatirgu apmeklēja šī vairāk nekā 36 tūkstoši cilvēku.

Izmaiņas skārušas arī citus Brīvdabas muzeja pasākumus, piemēram, Mūsdienu amatniecības festivāls un VI Latvijas novadu amatieru teātru svētki, kas plānoti 1. un 2. augustā, pārcelti uz 5. un 6. septembri. Šīs divas svētku dienas papildinās arī akcija *Satiec savu meistaruru*.

GRĀMATA

Klusa nakts pieaugušajiem

Laikā, kad dzīves ritējums ir lēnāks, nekā ierasts, filmu režisors un vairāku grāmatu autors Māris Martinsons sācis publicēt savu pirmo elektronisko grāmatu *Klusa nakts*.

Tā pieejama interneta vietnē www.klusanakts.com, kur ik nedēļu autors publicē nākamo nodaļu. „Ikvienu šībrīža situācija, kas pārņēmusi pasauli, ietekmē citādāk. Man tas ir pārdomu laiks. Laiks, kad ir iespēja apskatīties uz noietu ceļu,” stāsta autors. „*Klusa nakts* ir mana izvēle rakstīt par cilvēku attiecībām bez izskaistinājumiem, neslēpjot neko. Tāpēc grāmatai sākotnējais nosaukums bija *Klusa nakts. Bez cenzūras*. Tādā veidā ļaut cilvēkiem atklāti paskatīties uz sevi, savām attiecībām ar tuvākajiem.”

Stāsts apvij notikumus Ziemassvētku vakarā – laikā, kad vienam pret otru būtu jāizturas ar īpašu labestību un mīlestību. Skaisti saklāts svētku galds, ap kuru sasēdušies vienas ģimenes locekļi un pāris draugu. Taču šķietamajai svētku noskaņai traucē gaisā virmojošā spriedze, ko ikviens cenšas paslēpt zem neīstiem smaidiem.

! Grāmata *Klusa nakts* piemērota tikai pilngadīgajiem.

CEĻOTĀJU DIENAS

Jauni datumi un cits veids

Ceļotāju dienās daļa pasākumu pārceļta uz vēlāku laiku, daļa noritēs neierastāk, bet vēl citi pagaidām plānoti ierastajā laikā, cerot, ka līdz tam slimības Covid-19 izplatību izdosies apturēt un ierobežojumi tiks atcelti.

◆ **Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta** feisbuka kontā atrodami individuāli ekskursiju maršruti. Tur Ceļotāju dienas notiks vasaras izskaņā – 22. augustā, kā plānots: būs izzinošas ekskursijas, neparasti pārgājieni un velobraucieni, vietējo uzņēmumu un lauku saimniecību iepazīšana.

◆ **Ķemeru nacionālajā parkā** nolemts no 2. maija pasākumu pārcelt uz 3. oktobri, apvienojot ar Starptautiskajām rudens putnu dienām, tādēļ programma solās būt īpaši bagātīga.

◆ **Slīteres nacionālajā parkā** Ceļotāju dienas notiks

Brīvdienās Vidzemes pusē var doties 13 km apļveida pastaigu maršrutā Salacgrīva–Svētupe–Salacgrīva. Lielākā daļa ved caur priežu kāpu mežu 100–300 m no jūras, kur gar krastu nevar iziet niedrāju un akmeņu dēļ.

citādi. Dabas aizsardzības pārvalde kopā ar Dundagas novada pašvaldību tās tradicionāli rīko jūnija pirmās nedēļas nogalē. Lai arī Mājas kafējnicu dienas lībiešu krastā, visticamāk, tiks pārceltas uz citu laiku, aktivitātes dabas iepazīšanai joprojām ir plānotas. Vairāk informācijas: feisbuka kontā un vietnē www.sliteresdiena.lv.

◆ **Gaujas nacionālajā parkā** gatavošanās Ceļotāju dienai 19. septembrī pagaidām notiek bez izmaiņām.

◆ **Rāznas nacionālajā parkā** netiek plānoti pasākumi ar lielu pulcēšanos. Tā vietā būs nodarbes nelielām grupām: specifiski pārgājieni kopā ar ekspertiem, dabas izziņa u.tml. Plašāk – feisbuka kontā jūnijā.

DABA

Vērot putnus no mājām

Latvijas Dabas fonds (LDF) devīto pavasari pieslēdz tiešraides no putnu ligzdām, ļaujot ieskatīties dabas norisēs, neizejot no mājām.

Skatītāju vidū pati populārākā ir jūras ērgļu mītne Kurzemē, Durbes novadā. Tā atrodas vecas egles galotnē apmēram deviņstāvu mājas augstumā. Šī ligzda ir tiešraizi veterāne – novērojama

Tiešraides var skatīties:

- LDF kanālā vietnē *YouTube*,
- mājaslapās *Dabasdati.lv* un *www.ldf.lv*,
- vietnē *Straume.lmt.lv*.

jau kopš 2015. gada. Tajā ir trīs martā izdētās olas, un ģimenes pieaugums gaidāms šomēnes.

Tiešraides var skatīties arī no

mazo ērgļu ligzdām Zemgalē. Pagājušajā gadā abās izveidojās pāri un vienā tika izaudzināts jaunais ērglis.

Arī melno stārķu ligzda ir jau pazīstama. Tur līdz šim saimniekoja melnais stārķis Kaupo. Pētnieki ligzdu novēro vairākus gadus. Tā atrodas mežā ar 150–200 gadu vecām priedēm un dobumainiem kokiem, tāpēc, iespējams, dzirdēsiet vairāku pūču sugu balsis.

Latgalē top iespaidīga taka

Pasaulē dažādas pastaigu takas kļūst arvien populārākas, tādēļ Latgales tūrisma asociācija *Ezerzeme* sākusi darbu pie Latgales ezeru takas.

Tās garums varētu būt 1070 km,

un attālumu katrs varēs sev pielāgot. Taka stieptos pāri visai Latgalei, veidojot astotnieku jeb bezgalības zīmi. Katras dienas posmā paredzēts iekļaut vismaz vienu ezeru, tāpat plānots, ka maršruts vīsies gar diviem Lat-

vijas lielākajiem ezeriem – Lubānu un Rāznu, kā arī gar salām bagātāko Ežezeru.

Maršruts tiek saskaņots ar *Latvijas Valsts mežiem* un Dabas aizsardzības pārvaldi, un posmi tiek apskatīti dabā.

KONKURSS

Tiem, kam tuva rakstniecība

18. septembrī Liepājā desmito reizi tiks pasniegta rakstnieka Egona Līva piemiņas balva *Krasta ļaudis*, un līdz 15. jūlijam ikgadējā konkursā var iesniegt literārus darbus.

Liepājas kultūras pārvalde aicina kategorijai *Labākais oriģinālliteratūras prozas darbs* izvirzīt tos darbus, kas būs izdoti no 2019. gada 1. jūlija līdz šīgada 1. jūlijam un atbilst jūras un jūrniecības, latviskuma, patriotisma tēmai un konkursa mērķiem.

Savukārt skolēni aicināti iesniegt stāstus par tēmām: pārmaiņu laiks, latviskums, patriotisms, jūrniecība, sabiedrisko procesu popularizēšana.

Nolikums un plašāka informācija: www.liepaja.lv.

DĀRZĀ

Kā pareizi stādīt un kopt tūjas?

Tūjas ir mūžzaļi krūmi, kuriem ir ap 120 paveidu, un to mūžs ilgst pat 150 gadu.

Ainavu dizainā ar tām noformē apmales, alejas, veido dzīvžogus. Lai tūjas dzīvotu ilgi un zaļotu krāšņi, svarīgi tās pareizi stādīt, audzēt un apgriezt. „Kopšana ir diezgan vienkārša un neprasa daudz laika,” saka uzņēmuma *K Senukai* veikala *Ozols* augu speciāliste Līna Spure.

KĀ IZVĒLĒTIES ŠKIRNI?

Dzīvžogam vispopulārākās šķirnes ir ‘Brabants’ un ‘Smaragds’. ‘Brabants’ aug ātrāk (līdz 30 cm gadā), uz visām pusēm un ar laiku būs diezgan liels diametrā. ‘Smaragds’ aug lēnāk (līdz 10 cm gadā), bet zari atrodas tuvāk viens otram, veidojot biezu zaļo kolonu.

Dobei, Alpu kalniņam vai mau-

riņa akcentam labāk izvēlēties dekoratīvākas, piemēram, šķirnes ‘Danica’, ‘Golden Globe’, ‘Golden Tuffet’, kuru augstums nepārsniedz 1 m.

Tūjas var augt mālainā vai purvainā augsnē, taču vislabāk tām patīk velēna ar kūdru un smiltīm. Daudz labāk tās jutīsies gaišā vietā, nevis ēnā.

PAREIZI IESTĀDĪT

Tūjas vislabāk dēstīt pavasarī, jo rudenī ir risks, ka līdz ziemai augi nepaspēs gruntij pielāgoties un aizies bojā. Veidojot dzīvžogu, attālums starp stādiem jābūt no 0,5 līdz 0,7 m. Ja stādāt kā aleju, ieteicams 3,5–4 m attālumus vienai no otras. Bedrei jābūt 0,6–0,8 m dziļai. Tūjām patīk diezgan skāba

augsnē, un PH līmenim jābūt 4,5–5,5. Ja augsne ir mālaina, jāizmanto arī drenāža – keramzīts.

Vispirms auga saknes jāiemērc ūdenī un jātur līdz brīdim, kamēr nepārstāj izdalīties gaisa burbulīši. Tad var likt bedrē, to aizbērt un noblīvēt.

Tūjas ir bagātīgi jāaplaista. Katram stādam vajadzīgi 14–16 litri ūdens. Kad tas izzūst, saknes jā-sargā no karstuma un aukstuma, tāpēc apkārt stumbram ieteicams izklāt priežu mizas, kūdru vai skaidas. Mēnesi pēc stādīšanas tūjas ik nedēļu jālaista ar 10–20 litriem ūdens, kā arī vēlams tās aprasināt.

PATĪK, KA LUTINA

Tūjas var piebarot pavasarī – ieteicams, kopā ar komplekso mēslojumu. Visām tūjām nepatīk, ja tās apgriez, bet atsevišķām šķirnēm tas nepieciešams, lai saglabātu formu. „Īpaši tas patīk ‘Brabantam’. Jāapgriež pavasarī, pirms atvērušies pumpuri. Tas jādara ne tikai skaituma dēļ vien – ja audzējat dzīvžogam, tas vajadzīgs arī sanitāriem nolūkiem. Ja noformējat apmales vai aleju, vainagus apgrieziet ansambla skaistuma dēļ! Vainags jāveido tad, kad augs sasniedzis vajadzīgo izmēru,” stāsta speciāliste.

VESELĪBAI

Kontaktlēcas lieto, ievērojot higiēnu

Laikā, kad pastiprināta uzmanība jāpievērš higiēnai, svarīgi ir pareizi lietot arī kontaktlēcas, stāsta optometriste Kristīne Detkova.

LAI ROKAS TĪRAS

Vai vīrusa izplatības laikā kontaktlēcas lietot vispār ir droši? K.Detkova uzskata: „Ievērot higiēnu vienmēr bijis svarīgi, lai aizsargātu acis no mikrobiem. Lēcas izņemot un ieliekot, sejai ir jāpieskaras, taču, ja tas tiek darīts ar tīrām rokām, problēmas neradīsies. Pirms tam vismaz 20 sekundes rokas rūpīgi jāmazgā ar ziepēm siltā, tekošā ūdenī. Ierastā divēja vietā es ieteiktu vienreiz lietojamus papīra dvieļus. Ja nav ūdens un ziepju, derēs roku dezinfekcijas līdzeklis, kas satur vismaz 60% alkohola.” Tiesa, jāuzmanās, jo šis līdzeklis var kairināt acis un sabojāt kontaktlēcas.

LABĀK VIENREIZLIETOJAMĀS

K.Detkova skaidro: „Vīrusa izplatības laikā labāk lietot vienreizlietojamās lēcas. Tās pēc izņemšanas jāizmet,

savukārt, ja lieto divu nedēļu vai mēneša lēcas, tās jātur tīrā konteinerā ar speciālista ieteikto šķīdumu. Pilnai lēcu dezinfekcijai vajag 4–6 stundas atkarībā no šķīduma. Katru reizi tas jāielej svaigs.”

AIZSARGĀ NO SAULES

Kļūstot saulainākam, acis jāaizsargā no kaitīgajiem UV stariem, uzliekot saulesbrilles. Pat tad, ja kontaktlēcās ir UV filtrs, ar to vien nepietiek, jo brilles pret starojumu un apdegumiem aizsargās arī acu ārējās daļas un ādu ap acīm.

Tāpat ir stingri noteikts lēcas acīs neatstāt, dodoties dušā, apmeklējot saunu, baseinu vai citas nodarbes ūdenī. „Kontaktlēcas acīs ievieto pirms tam, kad uz sejas tiek uzklāta kosmētika. Arī vakarā vispirms nomazgā rokas, izņem lēcas un tikai pēc tam ņem nost kosmētiku,” atgādina K.Detkova.

DĀRZA DARBI

No 24. aprīļa līdz 1. maijam

Ārija Rudlapa, agronome

24. aprīlis ir augļu diena. Stāda augļu kokus un ogulājus. Sēj zirņus, pupas, labību, rapsi. Stādu audzēšanai sēj ķirbjus, gurķus, kabačus.

No 25. līdz 27. aprīlim ir sakņu dienas. Apstrādā zemi. Stāda kokus, sēj zāli. Sakņu dārzos sēj redīsus, burkānus, pastinākus, melnsaknes, sakņu pētersīļus, kā arī stāda vasaras ķiplokus un kartupeļus.

28. un 29. aprīlis ir ziedu dienas. Sēj, piķē, pārstāda un stāda pastāvīgā vietā vasaras puķu dēstus. Dala un pārstāda ziemcietes, dekoratīvos, ziedošos krūmus un kokus. Stāda monbrēcijas, galtonijas, kā arī gladiolas un dālijas. Stādot puķes, gan jāpatur prātā salnu iespējamība maijā. Sēj stādiem brokoļus. Var iesēt aukstumu izturīgos nektāraugus, facēliju, sinepes, eļļas rutku. Vāc ārstniecības augus tējām un uzlējumiem.

30. aprīlis ir lapu diena. Laista augus, kur tas nepieciešams. Sēj zālājus un zaļbarības augus, dobēs salātus, skābenes, dilles un citus zaļumus. Stāda kāpostus, puravus, sīpolus lokiem, rabarberus. Vēl var paspēt iesēt un izaudzēt stādus kāpostiem, nemaz nerunājot par siltumnīli baziliku. Stāda kokus un krūmus, pastāvīgā vietā hostas no konteineriem.

1. maijs ir augļu diena. Stāda augļu kokus un ogulājus. Sēj labību, zirņus, pupas, rapsi. Siltumnīcās stāda tomātus, papriku, gurķus. Sēj dēstiem ķirbjus, gurķus, kabačus, dārza un kārsu pupas.

MĀJDZĪVNIKS

Tīrasiņu kucēnu vai krancīti?

Mums piedāvā jauku kucēnu, kura mamma ir tīrasiņu Bernes ganu suņa kucīte, bet tēvs – vācu aitu suns. Nedaudz uztrauc, kas no šāda jaukteniša var izaugt.

Atbild Kuldīgas veterinārārste, ambulances un patversmes *Mīļās ķepiņas* īpašniece Marita Līdaka: „No veterinārārsta viedokļa tas nav labākais variants, ja viena tīršķirne tiek krustota ar citu. Katrai var būt savas ģenētiskās slimības. Sapārojot viena šķirne var būt ar kāju problēmām, otra – ar epilepsijas draudiem, bet kucēns dabūs dubulto kaišu buketi. Arī rakstura iezīmes no abām pusēm var iedzimt ne tās labākās. Ja grib pirkt bernieti, kas sajukts ar vācu aitu suni, jāpārzina abu šķirņu īpatnības. Nekad nevar zināt, ko ģenētiski mantos kucēns. Tas ir tā: ja ģimenē mammai ir

lielas ausis, bet tēvam liels deguns, bērns var dabūt abus.

Ja suns ir šķirnes, tad šķirnes, ja bezšķirnes jeb krancītis, tad tāds. Labāk ir: ja jauktenis, tad īsts jauktenis. Kranči izveidojas ilgu gadu laikā, nevēlamo izskaužot. Tie nav tik slimīgi. Šķirnes suņi, jāatzīst, ir vārgi. Turklāt, ja audzētāji nevis domā, bet tikai cenšas sarāžot vairāk kucēnu, nedomājot par materiālu, tad ar katru metienu kucēni nāk aizvien slimīgāki. Ja ir labs audzētājs, kurš zina, ka kādā metienā no vaislas suņiem kāds piedzima, piemēram, ar gūžu displāziju, tos nedrīkstētu vairs pārot. Bieži tas ne-

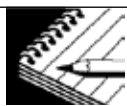
notiek, jo Latvijā ir pārāk vāji likumi.

Pašlaik ir modē franču buldogi un mopši. Bieži tie tiek izaudzēti kroplīgi – ar mazu, iespiestu degunu. Šādi suņi nevar paelpot, un tad vajag smagas operācijas. Saimniekiem vajadzētu aizliegt šādu kucēnu vecākus pārot. Vienkārši būtu jākastrē.

Divu liela auguma suņu metienu vēl varētu saprast, skaidrs, ka arī kucēni būs lieli, bet neiesaku ne pārot taksu un vācu aitu suni, ne ņemt šādu krustojumu. Man ir nācies tādu kombināciju redzēt, bet gan šādi *uzražotais* kucēniņš, gan saimnieki ir nelaimīgi. Var piedzimt tāds kucēns, kam ir īsas kājas, bet kam jānes vilka rumpis. Sākas muguras problēmas, ir ilgstoša ārstēšana un dārgi veterinārie pakalpojumi visa dzīvnieka mūža garumā.”

GRIBU ZINĀT

Par profilaksi

Vai ir kādi homeopātiski līdzekļi, kas varētu palīdzēt aizsargāties no vīrusiem?

Atbild homeopāte Ilze Ābele: „Imunitātes stiprināšanai un profilaksei daudzus līdzekļus var nopirkt jebkurā aptiekā. Nekur nav pazudis, piemēram, oscilokocēns, engistols, ko var sūkt profilaktiski pret vīrusiem. Profilaktisks, bet ne homeopātisks ir vivasols, visi citosepti. Tas ir tad, ja negribas ēst dzērvenes, citronus un ķiplokus. Laba lieta imūnsistēmas uzlabošanai ir mūsu pašu ražotais *Go Immune Strong*. Ja parādās simptomi, tad tāpat kā gripas gadījumā var sūkt *Gripp Heel*, lietot aflubīnu.”

RECEPTĒ

Apcepti redīsi

Sastāvdaļas: 300 g redīsu, 3 tējķ. citrona sulas, 2 ēdamk. olīveļļas, sāls un malto piparu maisījums pēc garšas.

Kā pagatavot. Redīsus nomazgā aukstā ūdenī un nogriež galiņus. Pievieno sāli, olīveļļu un svaigu citrona sulu. Labi samaisa un atstāj marinēties uz 5 minūtēm istabas temperatūrā. Uz cepamās pannas izliek redīsus, pārlej ar eļļu, kurā tie marinējās. Liek krāsnī uz 20–25 minūtēm 200 grādos. Gatavos redīsus pārber ar pipariem, ja nepieciešams, ar sāli.

PĀRDOD

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, iebūvējamus skapjus, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Plašs žālūziju piedāvājums. Veic mērīšanu un montāžu. Mucenieku ielā 25, tālr. 28448638.

Pārdod **METĀLA JUMTUS** un noteksis-tēmas no ražotāja. Cena no 5,50 EUR/m². Tālr. 20211377.

Sēklas, lopbarības, pārtikas **KAR-TUPEĻU** izpārdošana no pagriba, 0,05–0,15 EUR/kg. Tālr. 29120907, 26653109.

Sēklas **KARTUPEĻUS**. Agros: 'Riviera', 'Solists' (25 kg maiss – 9 eiro), vidējos: 'Vineta', 'Vega', 'Saraja', 'Jelly', 'Borovina', 'Laura', 'Marabel' (25 kg maiss – 7 eiro). Lopbarības kartupeļus. Piegāde. Tālr. 24824845, 29591971.

Padures pagasta **SIA UPESKALNIAB** – pārdod sertificētu **SĒKLU**: miežus, kviešus, auzas. Tālr. 29120907, 20380054.

AUZAS, kviešus. Tālr. 26064334.

Pārdod vasaras **KVIEŠUS**. Tālr. 26229395.

ZĀLĀJU sēklu. Tālr. 22143150.

Lopbarības **GRANULAS**. Tālr. 29254530.

SIA **Vēvers** pārdod priedes skaidu kurināmās **BRIKETES** ar piegādi. Cena 120 eiro. Tālr. 26651831.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar piegādi Kuldīgā, 123,20 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Sausu, skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 27885688.

Pārdod 3 m **MALKU** ar piegādi. Minimālais apjoms 20 m³. Tālr. 20514042.

Visu veidu **MALKU**. Tālr. 26153187.

Skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 28750000.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumu **MALKU**, skaldītu malku, 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tālr. 29428876.

Pārdod skaldītu lapkoku **MALKU**. Gata-vojam pēc vajadzīgā garuma un rupjuma. 10 berkubi – 250 eiro. Tālr. 29562735.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 22377474.

Pārdod sausu, skaldītu **MALKU** ar piegādi. Tālr. 26850693.

MALKU – skaldītu un klučos. Tālr. 27811870.

Pārdod ar piegādi skaldītu lapkoku **MALKU** vajadzīgajā garumā. Tālr. 29145960.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 29254530.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tālr. 29142702.

Svaigus un trūdējušus **KŪTSMĒSLUS** maisos ar piegādi. Maiss – 3 eiro. Tālr. 26518070.

KŪTSMĒSLUS. Tālr. 28317460.

TRŪDMĒSLUS. Tālr. 26823474.

Zirga **MĒSLUS** ar piegādi. Tālr. 29974786.

TRŪDZEMI, kūtsmēslus, kūdru, mulču. Tālr. 29560885.

PĒRK

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 29165063.

TRAKTORUS, piekabes, inventāru, vieglās automašīnas. Tālr. 26104984.

MEŽUS, cirsma, malku. Tālr. 26544462.

SIA PRIEDES AG pērk **CIRSMAS** un **MEŽUS**. Tālr. 26993794.

MEŽUS, lauksaimniecības zemi, apaugumu. Tālr. 20016500.

Z/š SMAIDAS pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **Kurzemes Gaļsaimnieks - BUĻĻUS, GOVIS, TELES**. Tālr. 63454845, 29427543, 26569362.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakal. Tālr. 29886349.

Juvelieru darbnīca pērk **DZINTARU** un tā izstrādājumus. Tālr. 20323336.

MEKLĒ DARBU

Meklēju **PAGaidu DARBUS**. Tālr. 26937742.

VAJADŽĪGI

SIA ÉDOLES DĀRZI (41203035167) – dzērienu ražotnes **VADĪTĀJS**. Alga 500 eiro. Tālr. 22079112.

SIA ÉDOLES DĀRZI (41203035167) – **BŪVFIRMA** ēkas rekonstrukcijas darbu veikšanai. Alga 500 eiro. Tālr. 22079112.

I.Zīles ĢĀP meklē sertificētu ārsta **PALĪGU** vai PVA māsu Turlavas doktorātā. Alga 1075 eiro. Tālr. 29247865.

LĪDZJŪTĪBAS

*Katrs sava likteņa ziņā,
Viens vien mūžs mums katram dots.
/D.Avotiņa./*
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Dacei un Ivanam, tēvu un brāli mūžībā pavadot. Mājas **Bangas** iedzīvotāji

*Tas visskumjākais brīdis, kad mīļa sirds
Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un stājas,
Tad zvaigznes pie debesīm asarās mirst
Un tukšas kā klajums kļūst mājas.
/A.Vējāns./*

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Raitai un Aigara ģimenei, mazdēlu, dēlu un brāli ENDIJU PĒTERSONU traģiski zaudējot. Buku, Grīnbergu un Galiņu ģimenes

*Dusi saldi zemes rokās,
Lai tev sapņu nepietrūkst.
Mīļās rokas ziedus noklās,
Un tev silti vienmēr būs.
/A.Straube./*

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Pētersonu ģimenei, dēlu mūžībā pavadot. Alsungas vidusskolas klasesbiedri un audzinātāja

*Tā gaisma, ko izstaro svece,
Tas gaišums, kas liesmiņā plīvo,
Tas izplēn un pazūd, un gaist,
Bet gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd – tas paliek un mirdz.
/V.Egle./*

Skumstam kopā ar Staltmaņu ģimeni, māsu Līviju, brāli Alfrēdu un visiem tuviniekiem, SKAIDRĪTI pavadot mūžības ceļā. Smaida, Losmaņi, Nataša, Mairita, Raitumi, Inta, Daina G., Zintis, Daina B.

Izsakām līdzjūtību Inesei un piederīgajiem, SKAIDRĪTI STALTMANI mūžībā pavadot. Kuldīgas dienas centra invalīdu grupa **Kopā būt**

*Vakarzvaigzne mirgo klusi,
Sirds nu mieru atradusi.
/A.Lūsis./*

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Andrim Staltmanim, māmuļu zaudējot. SIA **Palleteries** kolektīvs

*Tikai silta sirds
Pacels debesīs.
Tikai silta, silta sirds
Aukstu sasildīs.
/M.Ogļezņevs./*

Izsakām līdzjūtību Ancei Reķei, no vecmāmiņas atvadoties. Kuldīgas attīstības aģentūras kolektīvs

*Vējš piekļauvē ar tumsas spārnu,
Dziesmā gaisma – klusums mūžu sedz.
/V.Kokle-Līvija./*

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Zentai un Lāsmai Dreimanēm, ĒRIKU mūžības ceļā izvadot. Pirmās un otrās sekcijas kaimiņi

Ķeļu ielā 2a

DAŽĀDI

MODRA AUTOSKOLA rīko A, B, C un CE kategorijas kursus Kuldīgā, Pētera ielā 5. Tālr. 23071223, 26120089.

Auto **DEZINFEKCIJA** ar ozonu. Tālr. 26593709.

SIA **Energoparks** piedāvā kravas auto-mašīnu **RIEPU MONTĒŠANAS** un **REMONTA** pakalpojumus Kuldīgā, Akmeņu ielā 2. Tālr. 25184808.

SIA **Energoparks** piedāvā **PAŠIZGĀZĒJU** un konteinervedēju pakalpojumus, 12 m³ – 40 m³. Tālr. 29242783.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

BŪVDARBI, jumtu klāšana, ēku siltināšana. Materiāli. Tālr. 20030717.

MAINĀM JUMTUS, remontējam, siltinām fasādi, iekšdarbu pakalpojumi un materiālu piegāde. Tālr. 24848162.

Veic **CELTNIECĪBAS DARBUS** mājās un dzīvokļos. Tālr. 22145256.

Siltinām mājas ar **EKOVAITI**, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.

Ierīko **ŽOGUS** (paneļu, sieta, lauksaimnieku u.c.). Labas cenas materiāliem. Tālr. 20030717.

FRĒZĒ, VAGO ar minitraktoru. Tālr. 26794323.

Kopj **JAUNAUDZES**. Tālr. 29604748.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS, STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsmu dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana. Tālr. 27226777.

SIA **Energoparks** veic **APAUGUMA** tīrīšanu ar kniebējeksikatoru. Tālr. 28813110.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai. Tālr. 29150380, 26458900.

Ātri saskaldū **MALKU**. Tālr. 26449395.

Dāvinu **KLAVIERES**. Tālr. 29149444.

KAPU PIEMINEKĻI Dzirnau ielā 42.

A/s Talsu mežrūpniecība, Dumpiņu iela 3, Stende, Talsu nov., LV-3257

PĀRDOD:

- virpotus, mizotus skuju koku mietus:
 - žogu, sētu izgatavošanai,
 - šūpoļu, bērnu laukumu izgatavošanai,
 - augļu kociņu, krūmāju nostiprināšanai,
 - dīķu, upju krastu nostiprināšanai u.c. lietojumam;
- apdares, apšuvuma dēļus;
- mulču.

Kontaktpersonas:
Gatis, 26538894,
Oskars, 22044160; tālr. 63274257.

PĀRDOD
viegli uzstādāmas
SILTUMNĪCAS:

2 x 3 m – 140 EUR
3 x 4 m – 180 EUR
3 x 6 m – 220 EUR
3 x 8 m – 265 EUR
Ar izturīgu armēto plēvi. Piedāvājam arī polikarbonāta siltumnīcas. Aizvedīsim.
T. 27848667.

Viss par reklāmu
Kurzemniekā!
Tālrunis 63324881.

APRĪĻA ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no **Kurzemnieka** numuriem un līdz 27. aprīļa 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Cik šķirņu peoniju ir Pelču pagasta Ziedoņos?

Atbilde. Lai Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta darbinieks saģērbtos spectērpā, nepieciešamas 40 minūtes.

Pareizi atbildējuši: Gunta Folkmane, Ausma Kreidere, Guntars Pirtnieks, Anda Pirtnece, Rasma Stepe, Ingars Neimanis, Jānis Kviesis, Velta Višņevska, Aija Usne, Daina Brūkle, Indra Grandava, Lillija Baukše, Daina Gerente, Gunta Grundmane.

VĀRDADIENAS

No 25. aprīļa līdz 2. maijam
 25. Līksma (51), Bārbala (9)
 26. Alīna (3002), Sandris (1503), Rūsiņš (20)
 27. Tāle (7), Raimonda (195), Raina (85),
 Klementīne (12)
 28. Gundega (1411), Terēze (472)
 29. Vilnis (3343), Raimonds (6252), Laine
 (656)
 30. Lilija (3746), Liāna (1582)
 1. Ziedonis (995)
 2. Zigmunds (928), Sigmunds (2),
 Zigismunds (36)
Populārākie: Lilija un Raimonds.

Būs talantīga, tādēļ vajag modernu

Raimonda Vilmane, Snēpeles kultūras nama vadītāja:
 – Kad piedzimu, mamma ar tēti izdomājuši dot vārdu Sandra. Kad mani apraudzīt atbraucis mamma brālis, kurš Cēsu pusē bijis kultūras darbinieks un vadījis deju kolektīvus, viņš teicis, ka tādu vārdu man nevajag. Lai paskatoties, kā es raudu, kamēr viņi mani tajā sauc! Sacījis, ka es būšot dziedātāja, talantīga meitene, tāpēc jāsauc modernākā vārdā, piemēram, Raimonda. Vecākiem tas patīcis, tādēļ tā arī nosaukuši. Līdz kādai 6. klasei bija diezgan sāpīgi, ka man nebija vārdadienas, un es to pārdzīvoju. Bet tad arī mans vārds tika iekļauts kalendārā. Esmu priecīga, ka tas rakstīts aprīlī. Man ļoti patīk narcises, un vārdadienā parasti dāvina šos skaistos ziedus. Es priecājos – Raimonu nav daudz, un vārds ir skaņģis.

JOKI

Bārmēnis Kārlis nesen uzziņāja, ka visu šo laiku ir ievērojis seno grieķu tradīciju – atšķaidījis vīnu ar ūdeni.

Ja tu nekādi nespēj atrast laiku atpūtai, tad pavisam drīz tev nāksies atrast laiku, lai ārstētos.

– Eksperti apgalvo, ka vidējā alga valstī palielinās.
 – Tomēr iedzīvotāji iebilst, ka nekā nepalielinās.
 – Bet viņi taču nav eksperti.

VIKA SIA «Vika Wood»
kokzāģētava PĒRK
egles un priedes zāģbalkus.
 Stāka informācija pa tālruni 26443376.
 Papildu informācija www.vikawood.lv.

LAIKA PROGNOZE

Joprojām auksti un diezgan sausi

Šogad aprīlis iezīmējies ar to, ka nedēļas vidū gaisa dienā krieti iesilst, bet nagaļē temperatūra pazeminās. Prognozes liecina, ka tā būs arī šajās brīvdienās.

LTV laika ziņu kontā feisbukā Toms Bricis komentē, ka aizvadītā ziema bijusi vissiltākā meteoroloģisko vērojumu vēsturē, tas ir, kopš 1924. gada. Lai arī aprīļa vidū uznāca aukstums un pat sals, pavasaris turējies normas robežās. Marts bijis siltāks par klimatisko normu, un izskatās, ka krasu pārmaiņu nebūs. „Par vasaru spriest ir pārāgi, bet pavasaris ir normāls,” at-

zīst T. Bricis.

Līdz ar to atkal izgāzusies prognoze pēc seno laiku ticējuma: ja silta ziema, tad auksts pavasaris. Tiesa, Latvijas iedzīvotāji pieraduši pie siltāka laika, jo kopš pagājušā gada vasaras tas bijis siltāks, nekā vajadzētu būt. Tāpēc aukstums aprīlī varēja šķist neierasts, kaut gan par sulu vai putnu mēnesi sauktajā laikā sniegs ir normāla parādība.

Slapju sniegu varam sagaidīt vēl tuvākajās dienās. Pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra (LVĢM) prognozēm, brīvdienās mākoņu būs vairāk, bet brīžiem uzspīdēs silta saulīte, tomēr ne sestdien, ne

svētdien temperatūra Kurzemē nepārsniegs +8 grādus, savukārt naktī nokritīs līdz +2 vai vēl zemāk. Sestdien pūtīs mērens ziemeļu vējš, ko vakarpusē nomainīs rietenis. Saldus un Stendes meteoroloģiskā stacija rāda lietus mākoņus svētdien. Arī nākamās nedēļas sākumā laiks saglabāsies līdzīgs, atkal Z vai ZA vējš, naktīs daudzviet joprojām būs salna. LVĢM brīdina, ka nokrišņu maz un, saglabājoties sausam laikam, mežos ir paaugstināta ugunsbīstamība. Nedrīkst dedzināt kūlu.

Daina Tafelberga

Kurzemnieku maijam vēl var abonēt līdz 28. aprīlim:

- www.abone.pasts.lv,
- pastā (aicinām sekot līdzi izmaiņām darbībā),
- pie pastniekiem,
- redakcijā (pirmdienās un ceturtdienās 9.00 – 16.00 un otrdien, 28. aprīlī, 9.00 – 13.00).

ES DARU TĀ

Vecs pakavs kā atslēgu turētājs. Kāpēc ne?

Pašam ar savām rokām kaut ko uztaisīt. Pieņemu izaicinājumu, piekritu darīt ko tādu, ko nebiju darījis, un dalīties pieredzē.

Padomus, no kā uztaisīt ko interesantu un arī noderīgu, atrast nav problēmu. Noderēja gan gādīgo kolēģu atnestie žurnāli, gan paša atrastais virtuālajā vidē. Uzmaniību piesaistīja priekšmets, kas sastāv no veciem zirgu pakaviem un koka un tiek izmantots kā pannu pakarināmais. Tā kā manās rokās nonāca tikai viens izmantojams pakavs, nolēmu uztaisīt daudzvienkāršāku variantu, kas der gan kā laimes nesējs, gan atslēgu pakarināmais. Viss, kas nepieciešams, ir vecs pakavs, pāris naglu (vēlams, ar dekoratīviem kātiem vai – vislabāk – kaltās), āmurs, koka dēlis, zāģis, smilšpapīrs koka un metālam.

PAKAVS UN ŠMIRĢELIS

Pirmais tiek apstrādāts pakavs. Ir vairāki varianti. Viens: metālam ar drāšu birsti noņemt lielākos rūsas plankumus un nokrāsu ar to krāsu, ko var klāt virsū erodētajām vietām. Otrais: mēģina rūsas noņemt tā, lai metāls spīdētu. Es izvēlējos

Aprūsējušo pakavu sākotnēji apstrādā ar drāšu birsti.

otro. Ja pa rokai nav kāda elektriska ierīce, tad metāla pulēšana tikai ar roku spēku prasīs gana daudz laika un būs viens no garlaicīgākajiem posmiem. Centimetru pa centimetram jācenšas metāla virsmu attīrīt no brūnās kārtas, līdz lielākā daļa pakava sāk spīdēt. Tas nekas, ka uz virsmas paliek grubuļi. Tas tieši piešķir mākslinieciski senu paskatu.

KOKS UN ZĀĢIS

Tā kā pakavs bijis gruntīgams zirgam, iecerētos liepas dēļus nācās aizstāt ar skuju koku, jo pakavs nederēja virsū. Man patīk, ja uz koksnes ir redzamas zaru vietas, ir mizas paliekas, tamdēļ, izcilājot dēļu kaudzi, izvēlējos tieši tādu. Kad pakavs piemērīts un atrasta

Metālu pucē tik ilgi, līdz tas kļūst spīdīgs.

istā vieta, arī koksne kārtīgi jānoslīpē, lai pēcāk, kad uz naglas likšu atslēgu, pats nejausi neierautu pirkstos skabargu. Pulēju abas dēļa puses. Daru to tik ilgi, līdz, pārvelkot ar pirkstu galiem, ir patīkami koksnei pieskarties, bet arī saredzams koka musturs. Arī malas noslīpē. Tam noder veikalos atrodamie smilšpapīra kluči – ērti. Ja gribas, koku var apstrādāt ar lineļļu vai laku uz ūdens bāzes. Kāpēc? Jo tāda nesmird un ātri žūst. Bet jāpatur prātā, ka šāda koksne var mainīt krāsu un rezultāts var nepatikt. Es neesmu šādas apstrādes piekritējs, tāpēc mana pamatne palika dabiska.

NEDABŪT PA PIRKSTIEM

Atliek piestiprināt pakavu.

Stiprināšanai izmanto naglas ar dekoratīvu kājiņu.

Sens ticējums vēsta, ka tā atvērumam jābūt vērstam uz augšu, jo tad laime tekot iekšā mājā. Manos apcirkņos saglabājušās interesanta paskata naglas, kurām kājiņa ir savērpta, un tās absolūti neizskatās kā rūpnieciski ražotas, bet ir ar tādu kā dekoratīvu piešprici. Izvēlies, cik atslēgu gribēsi karināt, bet atceries, ka vismaz divos caurumos pakavs būs jāpienaglo pie koka! Naglu galviņām jābūt tik lielām, lai tās pilnībā neizietu caurumiem cauri un pakavu noturētu pie koka. Lai galviņas piestāvētu vēl labāk, tad, kad tās ienaglotas līdz galam, ar āmuru šauro pusi padauzi tām pa malām! Tās izskatīsies vecākas. Pārējās naglas jāiedzen aptuveni līdz pusei.

Atslēgu turētāju pie sienas labāk stiprināt ar kaltām naglām.

AIZBRAUC PIE KALĒJA

Darbu pabeidzu divās stundās. Cik ilgi katrs detaļas apstrādās, tas atkarīgs no katra prasībām pret darināmo, no materiāliem un darbarīkiem. Ar ko atslēgu turamo stiprināt pie sienas? Es vislabprātāk izmantotu no kalēja pirkstas kaltas naglas, ja jāstiprina pie koka sienas, bet, ja pie mūra, tad skrūves, kuru galvas ir apkaltas. Bet pirms tam ir lietderīgi kokā izurbt caurumus, caur kuriem izlaists naglas vai skrūves, lai tās koksni nesabojātu. Lai tad labi kalpo!

Alberta Dintera teksts un foto